

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
445 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 4, 1980

NR. 130

LKB KRONIKA NR. 40

KOVA UŽ TIKĖJIMO LAISVĘ

(Tęsinys)

Klebonas parodo jiems Bažnyčios kanonus ir sinodo knygas, TSRS Konstituciją ir LTSR Konstituciją, religinių susivienijimų nuostatus ir paaiškina, kad vyskupo paskyrimu, kunigas, atvykęs į parapiją, turi ar nenori privalo laisvą mirusius, krikščioniškus, lankyti ligonius, klausyti tikinčiųjų išpažinties ir kt., taip pat jis privalo eiti ir bažnytinio komiteto pirmininko pareigas, nes tam yra įpareigotas kanonų ir sinodo. Kunigas parodo pirmininkui nuostatų knygas, o šis tik pažūri, atstumdama tolyn ir sako:

— Seni, tarybinė vyriausybė jų nepatvirtino.

— Pirmininke, atmetėte kanonus, sinodą, — tęsia kun. Baltuška, — pagal jūsų logiką, štai aš atmetu šią Konstituciją, tuos nuostatus, nes Vatikanas taip pat nepatvirtino.

Pirmininkas skaito religinių susivienijimų 12 straipsnį:

— Visuotini religinių bendruomenių ir tikinčiųjų susirinkimai (išskyrus pamaldas) vyksta rajono, miesto (respublikinio pavaldumo miesto) darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui leidus.

Klebonas paaiškina:

— Jei tie susirinkimai vyktyti ypatingiems reikalingams aptarti,

pvz., kongresui surengti, naujai bažnyčiai statyti, vyktyti ypatingą kelionę, pvz., vyktyti Maskvą ateinančių metų olimpiados metu ir ten pasirodyti su religine programa. Šiuo metu popiežius lankosi Lenkijoje ir, sakysime, 1000 Daugailių parapijiečių norėtų vyktyti su juo susitikti. Tada aptarti tokioms kelionėms, norint sušaukti visus parapijiečius, gal ir būtų reikalingas jūsų leidimas, bet čia — komiteto pirmininko pareigų permiximas — yra vietinis ir grynai bažnytinio pobūdžio vidaus reikalas.

Be to, čia ne įstatymas. Prašau, pirmininke, skaityti: kur čia parašyta, kad čia yra įstatymas? Čia tik įsakai. Tai toks skirtumas, kaip kareivio įsakymas ir generolo įsakymas. Klausyti visada reikia generolo, o ne kareivio, kai tuo pačiu klausimu ką nors jie įsako. Konstitucija — generolas. Todėl jos viršelyje yra užrašyta: "Pagrindinis įstatymas". Įsakas neturi prieštarauti Konstitucijai.

Šis susirinkimas buvo tik pirmininko pareigų priėmimui ir vietinio mirusių narių prašyti naujus. Klebonas komiteto nepaaiškino: jis buvo, yra ir ateityje bus.

(Bus daugiau)

DAR APIE POPIEŽIAUS KELIONĘ AFRIKOJE

(Tęsinys)

Paskutinė svarbi šios Jono Pauliaus II kelionės kalba buvo skirta Dramblio Kaulo Kranto respublikos ir visos Afrikos jaunimui. Du šimtai tūkstančių jaunimo vakar dalyvavo popiežiaus aukojamose šv. Mišiose. Šia proga kai kuriems iš jų Šv. Tėvas suteikė Sutvirtinimo Sakramentą. Kreipdamasis į šią milžinišką afrikiečių jaunimo minią Jonas Paulius II priminė jaunosios kartos atsakomybę už Afrikos tautų ateitį. Kristus tikėjimo gairėnams, būkite naujos, geresnės žmonių bendruomenės kūrėjai. Kurkite bendruomenę, pagrįstą tiesa, teisingumu ir broliškumu; kurkite bendruomenę, kuri būtų žmogaus verta ir atitiktų Dievo Kūrėjo planą. Jaunime, — kalbėjo popiežius, — šiandien Kristus jus šaukia savo vietininko žemėje lūpomis. Šaukia kurti Bažnyčią ir kurti naują žmonių bendruomenę. Ateikite visi! Ateikite būrais, miniomis. Ateikite, panaudokite visas savo proto, savo širdies galias, savo tikėjimo jėgą žmogaus asmens apgyimui ir iškelimui... Kristus nėra žmogaus užkariautojas, bet išganytojas. Kristus nori jus išlaisvinti, kad jūs iš savo pusės galėtumėte tapti išlaisvintojais, kad galėtumėte skleisti išlaisvinimą visoje savo aplinkoje... Jūsų dinamizmas, jūsų vaizduotė, jūsų tikėjimas gali perkelti kalnus... Būkite ištikimi didžiajam žmogaus pašaukimui: būkite ieškotojai, kovotojai, kūrėjai! Būkite atlaidūs kitiems ir griežti patys sau! Būkite pilnutiniai žmonės!

Būkite tvirtai įsišakniję į savo afrikietišką žemę, į afrikietišką kultūrą... Saugokite savas kultūrinės vertybes. Vis geriau jas pažinkite ir didžiuokitės jomis: pagarba žmogaus gyvybei, šeimų solidarumas ir pagarba tėvams, svetingumas, branginimas tradicijų, šventinis džiaugsmas, nesantaikos šalinimas dialogo pagalba. Visa tai yra tikras vertybių turtas, kurį panaudojant galite aukštai iškelti jūsų tautos kultūrą... Bet čia — įspėjo Jonas Paulius II Afrikos jaunimą — turite būti labai budrūs, turite apsisaugoti nuo tų daugelio siūlomų bendruomenės modelių, kurie remiasi egoistiniu individualine gerovės siekimu, pinigų dievinimu arba klasių kova ir prievartos priemonėmis. Kleikvėsimas materializmas — pabrėžė Šv. Tėvas — kiekvienas materializmas yra žmogaus pažeminimo ir socialinio žmogaus pavergimo šaltinis.

(Pabaiga)

Komisija ištirs nepavykusį žygį

Washingtonas. — Gynybos departamentas sudarė specialią komisiją, kuri ištirs, kodėl nepavyko kariuomenės planuotas Irano laikomų įkaitų vadavimas. Bandyme žuvo aštuoni kariai, prarasti keli helikopteriai ir transporto lėktuvas. Komisijos pirmininkas — atsargos admiralas James Holloway, buvęs karo laivyno operacijų viršininkas. Komisijoje yra: aviacijos gen. Le Roy Marmor, armijos atsargos gen. Samuel Silson, buvęs karinės žvalgybos direktorius, aviacijos generolas J. Piotrowski ir marinų gen. A. Gray.

Komisija turės laisvas rankas aiškinti šio nepavykusio žygio smulkmenas. Kai kurie atradimai bus paskelbti visuomenei.

Popežius Jonas Paulius II-sis baigė vizitą Prancūzijoje. Nuotraukoje jis sveikina minias, kartu su Prancūzijos prezidentu Valery Giscard d'Estaing, Champs Elysees alėjoje

Irane prasidėjo Amerikos "teismas"

Teheranas. — Irane prasidėjo tarptautinė konferencija, "Amerikos nusikaltimams" svarstyti. Amerikai atstovauja 10 žmonių, atvykusių nežiūrint prezidento Carterio draudimo važiuoti į Iraną. Draudimas netaikomas tik žurnalistų, todėl "Amerikos atstovai" gali tikėtis aukštų piniginių baudų ir net kalėjimo.

Be buvusio JAV prokuroro Ramsey Clark Irano kaltinimų Amerikai klausosi: du pastoriai John Walsh ir Charles Kimball, ponis Kay Camp, Taikos ir laisvės moterų tarptautinės lygos prezidentė, ponis May Anderson, American Friends Service komiteto narė, Nobelio laureatas, biologas Gerge Wald, kun. Paul Washington, žurnalistas John Derrasse, Rutgers-unto prof. Lenox Hind ir advokatas Leonard Weinglass.

Ramsey Clark pareiškė spaudai, kad JAV bandymas išvauduoti įkaitus buvo nelegalus veiksmas, netinkamas konstitucinei vyriausybei.

Irano prezidentas Bani Sadras atidarymo žodyje paaiškino, kad delegatai sukviešti atstovauti pasaulio viešajai opinijai ir studijuoti skaudų Irano likimą, nes Amerika dominavo ketvirtą šimtmečio Irano religiją, kultūrą, tautines tradicijas. Jis prašė delegatus pasmerkti Ameriką. Konferencijai skirtas ajetolos Khomeinio laiškas irgi ragino pripažinti Ameriką kaltą už priespaudą Iranui.

FROM U.S.A.

Buvęs valstybės prokuroras Ramsey Clark Irano suaukštame "Amerikos teisme". Jis pasakė nors pagerinti JAV-Irano santykius ir prisidėti prie įkaitų paleidimo.

Castro sustabdė kubiečių išplaukimą

Ft. Chaffee, Ark. — Arkansas gubernatorius Bill Clinton apšaukė kubiečių stovyklą, kur įvyko riaušės ir atsivertė daugiau kareivių prižiūrėti kubiečių. Suimti 75 kurstytojai, kai kurių laikomi Castro atsiųstais agentais. Pripažįstama, kad neramumai, kubiečių išsišokimai apsunkins jų įkurdinimą, nes mažiau amerikiečių pasisiūlys juos globoti.

Sakoma, kad Kuba sustabdė naujų išvežių registravimą ir išsiuntė keliolika laivų be keleivių. Amerikon jau atvyko apie 100,000 kubiečių. Žmonės, kurie buvo pasislėpę Havanoje, Peru ambasados kieme, paskutinią 442, jau atvyko į Peru sostinę Lima.

Daugumas Arkansas stovyklos kubiečių išreiškė savo gėdą ir pasipiktinimą dėl įvykusių riaušių. Net kai kurie amerikiečiai pareigūnai pripažįsta, kad tik maža stovyklos dalis įsivėlė į riaušes ir pastatų deginimą. Kiti net bandė gesinti uždegtus barakus. Pripažįstama, kad pabėgėliai neturi jokių žinių, informacijų apie savo likimą, nežino, kiek ilgai dar reikės laukti saulės kepinamose palapinėse. Kongreso narys Les Aspin kritikuoja vyriausybę, nes žvalgyba jau sausio mėnesį įspėjusi, jog reikia laukti masinio pabėgėlių antplūdžio, tačiau nieko nebuvo daroma jam pasirodžiusi. Daug sunkumų sudaro faktas, kad labai mažai amerikiečių pareigūnų moka ispaniškai ir negali su pabėgėliais susikalbėti.

— Ispanijos baskų teroristai apšaudė dvi policijos mašinas, sužeidė 4 policininkus San Sebastian mieste.

— Rytų Vokietija paskelbė, kad jos gazolino stotys neparduos Lenkijos ir Čekoslovakijos turistams gazolino už pinigų, o tik už jų šalyse išduotus kuponus. R. Vokietijoje gazolino pigesnis ir šimtai lenkų kasdien atvažiuodavo prisipilti automobilių.

— Vietnamo valdžios sluoksniai apgailestavo, kad Amerika neįprastai daugiausia vietnamiečių pabėgėlių. Pasitarimai dėl 32 tūkst. vietnamiečių, kuriuos Hanojaus valdžia planavo išleisti, nutrūko, nes Amerika nesutiko jų priimti. Kitomis žiniomis, Hanojus bandęs įprasti Amerikai buvusius Viet Congo karius, komunistų agentus.

— Audros Vidurio Vakarų valstijose padarė daug nuostolių, vienas žuvo, 22 sužeisti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Per dvi dienas Turkijoje žuvo 40 žmonių, politinio teroro aukų. Kariuomenės vadovybė įspėjo premjerą, kad ji susirūpinusi neramumais ir parlamentu nesugebėjimu išrinkti naują prezidentą.

— Pietų Korėjos vyriausybė uždarė Japonijos žinių agentūros Kyodo įstaigą, nes japonų spauda iškraipė įvykius P. Korėjoje. Įstaigos vedėjas Hyaa-shi paprašytas išvažiuoti.

— Izraelio okupuotose arabų žemėse automobilų sprogimai sužeidė du arabus, miestų burmistrus. Trečias, išgirdęs apie sprogimus, pakvietė policiją apžiūrėti jo automobilio. Bombų ekspertas, įžengdamas į garažą, bombai sprogo, neteko akių.

— Britų televizijos stotis turėjo pasikalbėjimą su buvusiu Ugandos diktatoriumi Idi Aminu. Jis pasakė, kad Ugandos kariuomenė laukianti jo sugrįžtant. Jis pasirodęs grįžti gelbėti savo tautos.

— Italijos premjeras Cossiga pateko į sunkumus. Komunistų partija ji kaltina pranešus savo draugui, krikščionių demokratų vicepirmininkui Donat Cattinui, kad jo sūnus įtariamas kaip teroristas, gali būti suimtas. Sūnus pasislėpė, o Donat Cattin pasitraukė iš pareigų.

— Turkijos radijas paskelbė, kad 13 turkų žuvo Irake, kur juos apšaudė kariuomenės helikopteriai.

— Irane vykstančiame "Amerikos teisme" dalyviai gavo slapto Amerikos dokumento nuorašą. NATO kariuomenės vado gen. Haigo rašte generolui Robertui Hyseriui įsakoma organizuoti Irane kariuomenės perversmą.

— Pietų Afrikoje padegtos dvi refinerijos, kur buvo iš anglių gaminamas sintetinis kuras. Jo sudėgė už 7 mil. dol. Įtariamieji juodieji teroristai.

— Kenijos prezidentas Daniel Arap Moi šaukia kaimyninių valstybių pasitarimą Ugandos klausimais. Čia padėtis pablogėjusi ir kelianti kaimynų rūpestį.

— Buvęs respublikonas kandidatas į prezidentus John Anderson, tapęs nepartinio kandidatu, per keturias savaites surinko aukų rinkimų reikalams 1.2 mil. dol.

— Saudi Arabijos princas Fahd pasakė, jog, jei reikės, Saudi Arabija nevensgs panaudoti ir „naktos ginklą“, jei Viduriniųjų Rytų krizė nebus išspręsta.

ŽYDŲ SPAUDA APIE KARO NUSIKALTĖLIUS

Speciali įstaiga pradėjo 400 bylų

New Yorkas. — Amerikos žydų spauda nemažai rašo apie nacių karo nusikaltėlius Amerikoje. JTA, žydų žinių agentūra, neseniai paskleidė Rochelle Saidel Wolk straipsnį "Shameful facts about U. S. action on Nazi criminals".

Straipsnyje sakoma, kad joks nacių karo nusikaltėlis, gyvenantis šiame krašte, dar nebuvo deportuotas ir išsiųstas atgal į valstybę, kurioje jis vykdė savo nusikaltimus. Pagaliau pradėtos apie 400 nacių nusikaltėlių bylos. Paskutiniu metu šis klausimas pergyveno tris didelius žingsnius atgal: Fedoro Fedorenko peticija buvo priimta Aukščiausiojo Teismo, kuris sutiko peržiūrėti jo bylą. Apeliacijos teismas atmetė žemesniojo teismo sprendimą Frank Walus byloje ir Karlis Detlavs byla buvo išspręsta prokuroro nenaudai Imigracijos teisme Baltimorėje.

Allan Ryan, kuris pakeitė Teisingumo departamente Specialių investigacijų įstaigos direktorių Walter Rocklerį, žadėjo užbaigti 400 bylų prieš nacių karo nusikaltėlius, tačiau minėti trys nepasisekimai gali apsunkinti bylų sprendimą ir nuvilti deportacijas. Du sprendimai: Fedorenko ir Walus iš Chicago bylose turės psichologinį efektą Detlavs apeliacijos sprendime, rašo autorė.

Teisingumo departamento Specialių investigacijų įstaiga apeliuoja Baltimorės sprendimą. Detlavs pripažino, kad jis buvo Latvijos Waffen SS narys. Jis kaltinamas Latvijos žydų žudymu Rombulos miške. Jis prisipažino melavęs savo imigracijos dokumentuose. Klausimas kyla, ar Detlavs byloje galioja principas, kad melagystė įvažiavimo vizos dokumentuose yra pakankama deportavimo priežastis. Apeliacijos teismas Fedorenkos byloje buvo nusprendęs, kad — taip, melavimas sudaro deportavimo priežastį. Fedorenko, buvęs Treblinkos koncentracijos lagerio SS sargas, 1978 m. liepos 25 d. laimėjo teismą bylą, nors jis prisipažino melavęs savo įvažiavimo vizoje. Šį sprendimą pakeitė Amerikos Apeliacijos teismas 1979 m. birželio 28 d. (Fifth Circuit Court, New Orleans).

Teisėjas nusprendė atimti Fedorenkai pilietybę. Teismas nutarė, kad melavimas įvažiavimo dokumentuose yra pakankama priežastis pilietybei atimti. Kaltinamasis užpildė prašymą, kad būtų persvarstyti Aukštesnis Apeliacijos teismas, tačiau šis 1979 m. rugpjūčio 13 d. prašymą atmetė. Šių metų vasario 19 d. Aukščiausiasis teismas priėmė kaltinamojo peticiją ir sutiko peržiūrėti Apeliavimo teismo sprendimą, išduodamas vadinamą "certiorari". Kol Aukščiausiasis teismas nutars Fedorenkos bylą, lieka neaišku, ar melavimas įvažiavimo vizos popieriuose sudaro pakankamą pagrindą asmenį deportuoti. Todėl ir Detlavs byloje apeliacija negalės būti sprendžiama, kol nebus sprendimo Fedorenkos byloje, kuri lieka atvira. Teks laukti Aukščiausiojo teismo sprendimo.

Kaip žinoma, Walus, JAV piliėtis, kaltinamas kaip Gestapo agentas, dalyvavęs žydų žudyme, Chicagos distrikto teisme buvo rastas kaltu ir teismas įsakė atimti jam pilietybę, tačiau šis sprendimas buvo atmetas 7-tojo Apeliacijos teismo. Ekspertų nuomone, šis sprendimas turės psichologinį efektą Detlavs apeliacijoje.

Nacių karo nusikaltėlių klausimas buvo išgarsintas 1980 m. sausio 13 d. ABC televizijos programoje "Escape from Justice: Nazi War Criminals in America". Dokumentinį filmą matė apie 30 milijonų žmonių. Sausio - vasario mėnesio "Life" žurnalas turėjo straipsnį: "Were These Men Killers for the Nazis?".

Straipsnyje sakoma, kad nacių karo nusikaltėlių buvimas Amerikoje prasidėjo 1940 m. Vyriausybė buvo žinoma dar 1949 m. Andrija Artukovic byla, kada Jugoslavija pareikalavo jį atiduoti, kaip Kroatijos buvusį vidaus reikalų ministrą, kaltinamą pasirašius dokumentus, kurie mirčiai išdavė 750,000 čigonų, serbų, kroatų, įskaitant 68,000 žydų. Artukovic dar šiandien tebegyvena laisvas Surfside, Calif.

Nacių gaudytojas Simon Wiesenthal yra pasakęs: "Šaltasis karas neturėjo laimėtojų. Viešinteliai laimėtojai buvo nacių karo nusikaltėliai. Per 12 metų mes jų negaudėme ir per tą laiką jie iš Europos išbėgo į Pietų Ameriką, arabų šalis, Ispaniją ir JAV.

Straipsnyje sakoma, kad JAV vyriausybė kai kada net ieškojo nacių mokslininkų, juos atveždavo, duodavo jiems darbų. Kiti įsifiltravo kaip DP, vaidindami legalius pabėgėlius. Niekas iki 1970 metų vidurio nepriekaištauto vyriausybei, kuri per apsilėidimą, o kartais net trukdydama, nutylėjo čia gyvenančius nacių karo nusikaltėlius. Kai kurie jų net buvo naudojami Amerikos žvalgybų agentūrai: CIA, FBI. Valstybės departamentu ir kitų šaltojo karo veiksmuose. Žurnalistas Charles Allen rašė rugsėjo mėn. 1979 m. "The Jewish Veteran" žurnale, kad Amerikos žvalgyba galiną ranka trukdė ir gali trukdyti nacių nusikaltėlių ieškojimui. Klausimas kiek pasikeitė 1973 m., kai du imigracijos tarnybos valdininkai Anthony De Vito ir Vincent Schiano apkaltino agentūrą pridengiant nacių nusikaltėlius ir kai kongreso nariai Elizabeth Holtzman (dem. iš New Yorko) ir Joshua Eilberg (dem. iš Pa.) pradėjo aktyviai šiuo reikalu domėtis ir stumti jį kongrese, baigiamas straipsnis.

Pietų Korėja iki liepos mėn. pabaigos paruoš naująją konstituciją, kuri bus priimta rugsėjo 20 d. referendume.

KALENDORIUS

Birželio 4 d.: Kvirinas, Vincenza, Birzis, Vendrė.
Birželio 5 d.: Bonifacas, Marcija, Kantautas, Dauga.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:20.

ORAS

Debesuota, su pragiedrubiais, temperatūra dieną 80 l., naktį 60 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Kerelienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629
Telefonas 476-7089

JAV VIDURIO RAJONO TUNTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

JAV Vidurio rajono tuntininkų suvažiavimas įvyko gegužės 17 — 18 d. d. Chicagoje, lygiagrečiai su tuo pat metu vykusiu LSS Tarybos akivaizdiniu posėdžiu.

Abu įvykius jungė bendras atidarymas, užbaigtas gegužės 17 d. vakare suruosta vakariene — pabendravimas ir sekmadienio Šv. Mišios. Posėdžiai ir svarstymai vyko atskirai, Tarybai svarstant bendruosius LS Sąjungos reikalus, o tuntininkams ieškant sprendimų vienietų veiklos plotmėse išskylančioms problemoms.

Vidurio rajono tuntininkų suvažiavime buvo atstovaujamos visos rajono vietovės dalyvaujant tuntininkams-kėms, arba jų igaliojusiems atstovams, viso arti 30 asmenų. Gausiausiai buvo atstovaujama Omaha, suvažiavimui igaliojusi net keturis asmenis.

Tuntininkų suvažiavimą šaukė, pravedė ir globojo Vidurio rajono vadas v. s. Zigmąs Jau-nius, vadėivė j. v. s. Aldona Gasnerienė ir vadėivė s. fil. Romas Rupinskas, jiems visur nuosirdžiai talkininkaujant rajono vadijos sekretoriui s. Vytautui Balzarui. Suvažiavimas praėjo darbingoje ir skautiškoje nuosirdžioje dvasioje. Suvažiavimą sveikino LSS Tarybos pirm. v. s. S. Miknaitis, LS Seserijos vyr. skautininkė v. s. Irena Kerelienė ir Brolijos vyr. skautininkas v. s. V. Vidugiris.

Suvažiavimas buvo pradėtas gegužės 17 d. 9 val. ryto dalyvių registracija ir dalyvavimu bendrame LSS Tarybos ir Vidurio rajono tuntininkų suvažiavime iškilmingame atidaryme.

10 val. ryto, tuntininkų suvažiavimo dalyviams susirinkus Jaunimo centro posėdžių salėje, buvo pristatyta JAV Vidurio rajono vadovybė, bei vienietų vadovai arba jų atstovai. Apie tunto sueigų, įžodžių, apeigų ir kt. suvienodinimą pagal veikiančius LSS nuostatus kalbėjo rajono vadas v. s. Zigmąs Jau-nius.

Vidurio raj. vadėivai s. R. Rupinskiui moderuojant, buvo svarstoma tema: "Kuriojo keliu vesti tunta". Šios temos dvi skirtingas mintis išsamiai pasirošę pristatė: ps. Danutė Bruškytė siūlydama lietuviškąjį kelią ir v. s. Juozas Liubinskas siūlydamas vesti skautiškąjį kelią. Tema sukėlė gyvas diskusijas.

Gerai pasirošęs apie jaunes-

niųjų vadovų lavinimą kalbėjo Vidurio rajono vadėivai s. fil. Romas Rupinskas.

Po pietų buvo svarstoma "Veikla skilčių sistemos pagrindais", kurią d. skusijoms pristatė ps. Donatas Ramanauskas.

Antroji suvažiavimo diena buvo pradėta Šv. Mišiomis Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Šios dienos posėdžių moderatore buvo Vidurio raj. vadėivė j. v. s. Aldona Gasnerienė. Abu posėdžiai buvo paskirti vienietų vadovų-vių veiklos pranešimams, problemų vietovėse sprendimų svarstymui, dalyvių siūlymams, pasisakymams ir sekančio suvažiavimo vietos ir laiko nustatymui.

Trečiai valandai trėjant, suvažiavimas buvo baigtas dalyvaujant bendrame LSS Tarybos akivaizdinio posėdžio ir JAV Vidurio rajono tuntininkų suvažiavimo iškilmingame uždaryme.

Po oficialaus uždarymo dar nesiskirstyta, bet bendrame rate padainuota ir prieš atsiveikinant, kiek laikas iš kitur atvykusiems ir namo skubantiems grįžti, pabendrauti, pasidainoti min-timis ledo. Suvažiavimas, kaip ir prieš jį buvusi, buvo naudingas minčių ir nuomonių pasidalinimui, problemoms sprendimų ieškojimui, tačiau grįžus į vietovės, kiekvienas vadovas-vė savo vieneto sąlygose ir aplinkybėse turės ieškoti geriausio sprendimo sekmingai veiklai plėtoti.

PAKĖLIMAI LS SESERIJOJE

LSS Tarybos Pirmijos, 1980 m. balandžio mėn. 17-os dienos posėdžio nutarimu, į vyresniškumo laipsnius pakeltos sekančios vadovės:

I Paskautininkės:
vyr. sl. Butienė Virginija "Pušyno" d-vė, Washington, vyr. sl. Kiverytė Elena "Aušros" t., Sydney, vyr. sl. Matranga Viktorija "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Šaulytė Birutė, "Džiugo" t., Melburne, vyr. sl. Stanaitienė Aldona "Širvintos" t., Hamilton, vyr. sl. Trakienė Dalia "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Valaitienė Irena "Aušros Vartų" t., Chicago.

I Jūrų paskautininkės:
g. vyr. valt. Andrijauskienė Regina "Nerijos" t., Chicago, tn. g. vyr. valt. Karaliūnaitė Rūta "Nerijos" t., Chicago,

LSS Tarybos akivaizdinio posėdžio pradedant. Iš k.: v. s. fil. Petras Molis, s. fil. Vytautas Kamantas — PLB pirm. s. Juzė Daužvardienė — Lietuvos generalinė konsule Chicagoje, v. s. fil. Sigita Miknaitis — LSS Tarybos pirm., dr. Petras Kisieliūs — Ateitininkų Federacijos atstovas, s. fil. dr. Raimundas Strikas — Akad. Skautų sąjūdžio pirm., v. s. Irena Kerelienė — SL Seserijos vyriausioji skautininkė. Nuotr. Gintaro Placio

g. vyr. valt. Prancėvičienė Sofija "Nerijos" t., Chicago. Sveikinu visas pakeltas seses ir linkiu niekada neprarasti nuosirdaus entuziazmo bendram skautiškam darbui! Jūsų lakios idėjos ir darbštumas temoko ir lydi jauniesiems sesutėms.

Budėkime

v. s. Irena Kerelienė
LSS Skautų Seserijos
Vyriausia skautininkė

APDOVANOJIMAI LSS SESERIJOJE

Šv. Jurgio šventės proga apdovanoju sekančias darbščias ir paveringas seses ir Skautų rėmėjas: pažangumo žymeniu:

sl. Alksninytė Lina "Neringos" t., New York, sl. Alkutė Diana "Gabijos" t., Detroitas, psl. Baršketytė Daiva "Kernavės" t., Chicago, psl. Bobelytė Rūta "Neringos" t., Chicago, psl. Budrytė Audrė "Aušros Vartų" t., Chicago, psl. Česnavičūtė Kristina "Neringos" t., New York, psl. Chiapetta Lisa "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Jurgutytė Asta "Gabijos" t., Detroitas, psl. Kerelytė Dainė "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Kerelytė Svajonė "Kernavės" t., Chicago, psl. Kidolytė Rūta "Neringos" t., New York, psl. Kirkylaitė Kristina "Neringos" t., New York, Lesniauskaitė Eglė "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Liubinskaitė Gilė "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Luneckaitė Gina "Kernavės" t., Chicago, sl. Naumaitė Audra "Gabijos" t., Detroitas, psl. Nemickaitė Adrija "Neringos" t., New York, psl. Reklaitytė Elytė "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Remeikytė Ginta "Kernavės" t., Chicago, psl. Stroputė Rima "Aušros Vartų" t., Chicago, sl. Traškaitė Rūta "Kernavės" t., Chicago.

Vėliaus žymeniu:
vyr. sl. Aleknaite Audra "Ker-

navės" t., Chicago, vyr. sl. Abariūtė Paulita "Gabijos" t., Detroitas, p. s. Budelskytė Jolanda "Kernavės" t., Chicago, sl. Chiapetta Linda "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Laučiūtė Laura "Aušros Vartų" t., Chicago, sl. Lauruvienė Eleonora "Gabijos" t., Detroitas, vyr. sl. Leonavičienė Birutė "Gabijos" t., Detroitas, vyr. sl. Lingytė Loreta "Kernavės" t., Chicago, vyr. sl. Naumienė Česlova "Gabijos" t., Detroitas, sl. Reklaitytė Vida "Kernavės" t., Chicago, sl. Sakalauskaitė Daiva "Palangos" t., Los Angeles, sl. Vaičiulytė Jadvyga "Džiugo" t., Melbourne.

Tėvynės dukros žymeniu

p. s. Jurgutienė Danguolė "Gabijos" t., Detroitas, Plurienė Česlova "Gabijos" t., Detroitas, p. s. Sventickienė Alma "Gabijos" t., Detroitas, p. s. Alkevičiūtė Marytė "Gabijos" t., Detroitas, p. s. Eidukaitė-Okura Jūratė "Aušros Vartų" t., Chicago, p. s. Gilydienė Dalia "Gabijos" t., Detroitas, p. s. McDonald Audronė "Gabijos" t., Detroitas, s. Nainienė Elena "Neringos" t., Detroitas.

t., Cleveland, p. s. Vizgirdienė Rene "Palangos" t., Los Angeles.

Ordinų už nuopelnus su rėmėjo kaspiniu

Matveikienė Stasė Detroitas — "Gabijos" t., Orentienė Rasa Detroitas, "Gabijos" t., Stankus Kostas Chicago — "Kernavės" t., Veselka Kazys Chicago — "Nerijos" t.,

Visas apdovanojimas seses nuosirdžiai sveikinu ir linkiu toliau darbuotis skautų eilėse, su daina ir šypsena.

Mieliems tėvams ir mamytėms — mūsų talkininkams, linkiu, kad rankos nepavargtų įrėbant bendrai — skautiškam lietuviškam gyvenime.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN, 1390 bangs, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią, pasaulinį žinių srautą ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Ši programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Visi 14 ir 18 karatų aukso ir kt. papuošalai

(žiedai, grandinėlės, apyrankės, sagės, kryželiai, auskarai ir kt.) iki liepos 31 d. Terroje išparduodami už pusę jų kainos.

Gintaro papuošalai (žiedams aukso ir sidabro, apyrankės, medalionams, karoliams, sagėms ir kt.) šiuo metu taikoma 20% nuolaida.

TERRA — 3235-37 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
TEL. — (312) 434-4660

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidėta šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. — 476-2206

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdiai. Dujiniai. Įmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS šėštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresą, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisydo nuosirdžiai. Nesunaudojti straipsnių nesago. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūčiamos gavus prašymą.

Budėkime!

v. s. Irena Kerelienė
LSS Skautų Seserijos
Vyriausia skautininkė

RUOŠKIMES DALYVAUTI SUVAŽIAVIME

LS Seserijos skautininkų ir židiniečių suvažiavimas yra numatomas š. m. rugsėjo mėn. 27 — 28 d. netoli Clevelando. Visos skautininkės ir židinetės yra kviečiamos išsidėsti šią datą ir ruošti šiam suvažiavime dalyvauti. Daugiau žinių šiuo reikalu bus skelbiama spaudoje suvažiavimui artėjant.

NERIJOS TUNTO DĖMESIUI

Pavasarinė Nerijos tunto iškyla įvyks sekmadienį, birželio 8 d. Nuo Jaunimo centro išvyksime 9 val. ryto, o grįšime 5 val. p. p. Renkamės bent 15 minučių prieš 9 val. r. Dėvime stovyklinės darbo uniformomis ir pasiimame maudymosi kostiumėlius. (Nukeita į 4 pusl.)

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINČAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą
Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

GRASINA VAKARAMS

Sovietų sukurta Varšuvos pakto organizacija iškilmingai paminėjo savo 25 metų sukaktį. Šia proga Varšuvoje, kur ši organizacija buvo įkurta, gegužės 14-15 dienomis vyko Varšuvos sutarties valstybių politinio komiteto pasitarimas. Vakarų kraštų ir pačių bolševikų spauda jau paskelbė nemaža duomenų apie šį karinį bolševikų bloką, į kurį sovietiniai rusai įjungė savo satelitinius kraštus: Lenkiją, Čekoslovakiją, Rytų Vokietiją, Vengriją, Bulgariją, Rumuniją, na, žinoma ir patys save. Buvo įjungta ir Albanija, bet ji, patekusi Kinijos įtakon, 1968 m. iš to pakto iškrito. Komunistinės Jugoslavijos neįsijungė, o etebetojų teismams pasedžiusiose dalyvavusi komunistinė Kinija nuo 1961 m. nustojo ten lankytis.

Varšuvos paktas yra Sovietų S-gos karinis blokas, sukurtas ir nukreiptas prieš Vakarų valstybių kiek anksčiau sudarytą karinę Šiaurės Atlanto pakto — NATO organizaciją. 8-sis sutarties punktus sako, kad visiems Varšuvos sutarties dalyviams respublikoms, suverenumas ir nesikišimas į krašto vidaus reikalus. Tai tikrai teorija. Kad šio punkto nepaisoma, parodė 1968 metų įvykiai, kai Varšuvos pakto šalių (be Rumunijos) kariniai daliniai okupavavo Čekoslovakiją.

Varšuvos paktas buvo ir yra visą laiką rusų vadovaujamas. Vyriausiasis karinis vadas yra Sovietų maršalas V. Kulikovas, 58 metų amžiaus, generallinio štabo viršininkas taip pat rusas — armijos generolas Gribovas.

Užtat Sovietai įdėdą bendrą karinį katilą liūto dalį: jie skiria 5-6 kartus daugiau lėšų, kaip, visos kitos šalys kartu sudėjus. Tuo tarpu JAV-bių karinės išlaidos nesudaro nė pusės NATO lėšų. Sovietai laiko 4 milijonų armiją, kas sudaro keturis penktadalius Varšuvos pakto karių ir tik penktadalis išlaidų išsipaudožiamas iš satelitinių kraštų.

Vidurinėje Europos dalyje Varšuvos paktas nuolat laiko 62 divizijas gerai ginkluotų karių, kai NATO šalys čia turi tik 28 divizijas. Be to, labai greitai laiku Sovietai gali iš Gudijos ir kitų artimų sričių atgabenti dar 33 divizijas.

1976 metais Maskva padarė dar vieną žingsnį Varšuvos pakto stiprinimo reikalu. Ji greta grynai karinės suktūrės politinę organizaciją — Varšuvos sutarties valstybių politinį konsultacinį komitetą, kurį sudaro užsienio reikalų ministrai. Komitetas turi jungtinį sekretoriatą, kurio generalinis sekretorius šiuo metu yra Sovietų užsienio reikalų viceministeris N. Firiubinas. Tai maždaug atitinka jo NATO kolegą Lunsą.

Visos Varšuvos sutarties šalys prie savo generalinių štabų turi Sovietų karinius patarėjus. Panašių patarėjų yra ir kariniuose daliniuose. Suvienodinti visų šalių ginklai, kurie beveik išimtinai yra Sovietų gamybos. Karo atveju vieną vadovybę turi karinis ir oro laivynai Baltijos jūroje. Kariuomenėje plačiai išplėta politrukų sistema, nes rusai ne linkę visiškai pasitikėti ne rusų tautybės kareiviais ir net karininkais.

Pagal L. Brežnevo doktriną, Varšuvos pakto šalys gali kištis ir užimti bet kurią „nepaklusnią savo bloko šalį“. Šiam reikalui gali būti naudojamos visų blokų šalių karinės pajėgos Europoje. Tačiau pakto statusas neįpareigoja savo narius remti Sovietų užkariavimų ne Europoje. Štai kodėl į Afganistaną įsiveržė ir jį okupavo vieni rusai.

Varšuvos karinis blokas po-

sedžiams pasibaigus paskelbė labai ilgą „Varšuvos sutarties valstybių deklaraciją“, kurioje įrodinėja Sovietų ir kitų bloko kraštų „taikos meilę“ ir aiškina, kad Varšuvos paktas būtų tuojau likviduotas, jei susilikviduotų NATO karinė organizacija.

Šioje deklaracijoje apžvelgiami ir politiniai Rytų bloko laimėjimai. Kaip ryškiausias jų pirmoje vietoje iškeliamas Helsinkio paktas. Komunikate tai išreikšta šiais žodžiais: „visos valstybės pripažino teritorines ir politines realybes Europoje, susidariusias tautų pergalės antifasistiniame kare ir pokario raidos deka, patvirtinta Europos valstybių sienų neliečiamybė... Visos Europos pasitarime, kuris įkūnijo skirtingos visuomeninės santvarkos valstybių savitarpio supratimo ir bendradarbiavimo taikaus sambūvio idėjas, 35 šalių vadovai priėmė Helsinkio Baigiamąjį aktą — taikos ir saugumo Europoje chartą, ilgalaikę bendradarbiavimo visų Europos tautų labui programą“. Apie tautų pavergimą ir apie žmogaus teisių puoselėjimą, žinoma, deklaracijoje ne žodeliu neužsiminta, nes tai Sovietų „vidaus reikalas“, taip pat minėtų 35 šalių pasirašytas.

Varšuvos pakto narių posedžio metu ryškiai pademonstruotas Sovietų ir jų bloko šalių karinis pranašumas prieš Vakarų (NATO) šalis, tačiau buvo nuogąstautą, kaip išreikšta ir deklaracijoje, „ypač pavojingas NATO nutarimas gaminti ir dislokuoti Vakarų Europoje naujas Amerikos vidurinio veikimo nuotolio raketines branduolines priemones. Jeigu jis bus įgyvendintas, padėtis Europos žemyne labai pablogės, nes griunamojo potencialo didinimas Europoje neišvengiamai atsilies politiniam klimatui ir žemyno tautų gyvybiniams interesams, pareikalavus naujų didelių išlaidų“. Toliau pareikalauta „atsaukti NATO nutarimą gaminti ir dislokuoti Vakarų Europoje naujų rūšių Amerikos raketinį branduolinį ginklą arba sustabdyti jo realizavimą“. Iš čia aišku, kad banditas bijo tikti jėgos.

Pasisakyta ir prieš JAV-bių puoselėjimą, olimpinį spaudimą.

NATO šalys, vadovaujamos JAV-bių, yra vienintelė pasauliye karinė jėga, su kuria skaitosi Sovietų vadovaujamas Varšuvos paktas. Kad ir turėdami karinę persvarą Europoje, Sovietai vengia išprovokuoti karą, nes gerai žino, kad karo atveju laimėjimą atneša ne vien tik divizijos bei ginklai, bet ir kariaujančių šalių ekonominės ir visos kitos pajėgos. Tačiau NATO galia labai silpnina nesutarimai, besireiškiantį jo viduje. Čia ypač išsiskiria Prancūzija, kuri, nors politiškai priklauso NATO sąjungai, taikos metu nėra pavadusi bendrai karinei vadovybei savo karinių pajėgų. JAV-bių ir kitų narių rūpestį kelia savarankiškos Prancūzijos pastangos atsikirti derėtis su Sovietais. NATO vienybę ardo Graikijos — Turkijos konfliktas ir kiti mažesni nesutikimai.

Sovietų karinis grėsmė Vakarų kraštams didelė. Nė viena šalis pati viena neįstengs su jais kariauti. Tačiau susijungusios Vakarų šalys ir sudariusios susitarimą su Kinija galėtų Sovietams sėkmingai priešintis ir tuo pačiu atitolinti karo pavojų. Išvada: nereikia nuolaidžiauti sovietiniam rusams, bet tvirtai apsiginkluoti. Ne gražius žodžius, bet ginklų žvangėjimo kalbą supranta Sovietų Sąjungos vadai.

b. kv.

LATVIŲ KOLCHOZININKŲ VARGAI

AL. TENISONAS

Laikraštis „Latvija“ gegužės 3 d. išspausdino laišką: „Gal atsimeni vieškelį einantį pro mūsų namus? Per pastaruosius 30 metų jis ne karto nebuvo žyvuotas. Griočiai išstai apaugę piktžolėmis bei krūmais ir jie vos bepastebimi. Mes senieji dažnai pakalbame apie praeitį ir palyginame ją su dabartimi. Negalime prisiminti, kad tuomet kur ūkiuose bulvių ar runkelių laukai būtų peraugę piktžolėmis. Dar liepos mėnesį ir mūsų kolchozo lauką buvo atvežtos mokinės ir joms liepta ravėti burokus. Mergaitės įbrenda į burokų lauką ir piktžolės, balandos joms iki galvos. Mergaitės atsiskakė čia dirbti ir tą lauką kolchozas su visais burokais ir piktžolėmis tuoj suarė ir pasėjo pašarinę žolę...“

Seniau mūsų namuose bulvėmis apsididavome hektarą. Rudenį iš miesto pasamdydavome tris moteris ir jos padėdavo nukasti bulves. Derlius būdavo toks geras, kad galėjome vieną kitą toną paroduoti. Dar užteko patiems ir sėklai. Be to, nušėdavome ir 4-6 peniukšlius. Rudenį ir bulvių talką moterys atėdavo noriai, nes tada mūsų namuose buvo kepama aivena, pyragas ir daromas miežių salyklas ir apynių alus. Moterims mokėdavome po vieną latą už dieną ir duodavome kiekvienai po pilną maišą bulvių. Tuomet jokių normų nudirbti nebuvo, kaip yra dabar, žmonės dirbo sąžiningai ir su džiaugsmu. Nors ir praityje buvo savi rūpestiai ir

vargai, tačiau gyventi buvo maloniau. Dažnai papasakoju savo anūkei apie Latvijos nepriklausomybės laikus, ir mergaitė negali suprasti, kad seniau ūkininkai duodavo darbininkams nemokamai valgyti, lovą su antklodėmis ir paklodėmis, atskirą kambarį miegoti ir t.p. Bet jos vaikai nesupras šių dienų padėties, nes amžinai taip nebus...“

Krautuvesė galėjome rudenį nusipirkti miltų, cukraus ir makaronų, bet sviesto ir mėsos nebuvo. Gerai, kad skylininkai turi karvę, paršėlį, kelias vištas ir triušius, tai gali šončiau pavalgyti... Mums, seniams, daug rūpestio su kuru. Sunku gauti nusipirkti malkas ir nėra laisvų žmonių, kurie tas malkas galėtų parvežti. Daug kur grioviai priaugę storų alksnių, bet seni žmonės neturi jėgos juos kirsti, o jauni vis užimti kolchozo darbais...“

Kaimiečiai, kurie dirba ir tvarkingai gyvena, yra dar pavalgę, bet daugelis yra visai nukrypę iš kelio. Kai gauna algą, žmonos savo vyrų ir sūnų namie nebesulaukia dvi tris dienas, net visą savaitę. Jie girtuokliauja be saiko. Netoli mūsų gyvena šeima, kurioje visi geria — vyras, žmona ir šeši mažamečiai vaikai... Liūdina pagalvoti apie žmonių sugadintą gyvenimą. Kai mes seni suėję pasikalbame apie senus laikus, trims atrodo, kad anksčiau taip nebuvo.

Neprišimename, kad kada teko matyti tokias girtuoklių gaujas, kaip dabar. Taip pat ir tokį nesąžiningą ir nedisciplinotą darbą, koks visur dabar yra...“

Nuomininkas, gavęs naują butą, tuoj skundžiasi laikraštelyje, kad per sieną skverbiasi lietus. Netoli mūsų naujai pastatytas namas iš 16 butų. Ten yra centrinis šildymas, bet kai lauke minus 20 laipsnių, tai troboje prie lango kaba varvekliai...“

Mūsų kolchoze 10 traktorių ir sunkvežimių stovi nenaudojami, nes iš soferių dėl jų girtuokliavimo atimti leidimai vairuoti mašinas, vieniams keliems mėnesiams, kitiems metams...“

Vasarą mes savo karvutei pašarą sušienavome pakelėse ir pagrioviuose, bei pievoje, bet mūsų kolchozas su pašaru vargsta. Laikraščiai pataria rinkti pašarui šakeles ir skujas, nes tai esąs sveikas pašaras, tik nelaimė, kad gyvuliai nuo tokio „sveiko“ pašaro nugaista. Ar prieš karą ūkininkai šėrė gyvulius su sušalusiais nešvariais ir šlapiais šiaudais? Nebuvo girdėta, kad gyvuliai nuo pašaro sirgtų. Kas bus kai dabartiniai šėrikai išeis į pensiją. Mūsų jaunieji visai nenori eiti dirbti į gyvulių fermas. Darbas ten nuobodus ir sunkus...“

Mums visiems atrodo, kad ilgai taip negali eiti, turi ateiti kokia didelė permaina. Mes klausomės balso iš jūsų pusės ir laukiame, laukiame...“

Kolchozinis kaimas Sovietų Rusijoje.

SLAPTAS KUNIGAS RUSIJOJE

Juozas Vaičieliūnas

4

Varšuvą paliko prieš pat jos kritimą. Jis su žmona ir 10 metų amžiaus sūniumi vyko į komunistinį rojų, apie kurį jis skaitė komunistų spaudoje. Vagone buvo daug žydų šeimų: seni, jauni, vyrai, moterys. Visas jų turtas buvo ant nugaros kuprinėje ar maiše. Mes toje kelionėje stengėmės padėti vieni kitiems pagal išgales.

Kelionė nuo Lvovo iki Uralo, Čusavoj, truko ilgai ir buvo varginga. Vaziavome pro Vinicą, Kievą, Brianską, Kalugą, Gorkį, Kazanę, Ufą. Šiaurinėje Uralo kalnų dalyje ant upės Čusavaja pasiekėme to pat vardo miestą, kuris yra apie 50 mylių nuo Pernės, dabar vadinamos Molotovu.

Kartą vienoje stotyje teko laukti net dvi paras, nes mūsų traukinys buvo žemiausios kategorijos. Sustojimai mums buvo naudingi: galėjome pasi-vaikščioti, gauti vandens, nusipirkti maisto, ištuštinti „patogumų“ indą. Su maistu Rusijoje buvo blogai. Net valgyklos mums nieko negalėjo parduoti ke-
lionei. Jie aiškino, kad ten maisto vos užtenka vietos

darbininkams. Tai buvo staigmena Frankui — bolševikų rojuje nėra maisto. Kiekvieną dieną mes galėjome duonos nusipirkti viename mūsų traukinio vagone. Daržovių, ypač svogūnų, kartais gaudavome iš kolchozininkų, kurie jų atnešdavo į geležinkelio stotį. Daugiausia mes priklausėme nuo to maisto, kurį buvome įsidėję iš namų, bet ir tas labai greitai tirpo. Svarbu buvo ir mūsų krosnelės kūrenimas. Kuro niekas nedavė. Stotyse teko rinkti anglių ir malkų gabalėlius, o kartais anglių „pasiskolindavome“ iš stotyje stovincio garvežio.

Vienoje stotyje buvo mano eilė atnešti vandens. Nuvykau kartu su Franko sūniumi Aronu į šalia esantį kolchozą ir pradėjome pumpuoti vandenį. Išėjusi iš trobos moteris pradėjo mums plūsti: vadino mes lenkais, valkatomis ir panašiais vardais. Liepė tuojau pasišalinti arba ji paleisianti sūnį. Aronas tą įvykį papasakojo tėvi. Tas nustebo, kad komunistiniame krašte negalima gauti net vandens.

Iš Lvovo iki Čusavoj yra per 1500 mylių. Mes tą kelią nukeliavome per dvi savaites. Kelionė buvo nuobodi: beveik tos pačios kalbos kasdien. Šeimos kalbėjo apie savo praeitį ir nežinomą ateitį. Maitinimosi reikalai pasunkėjo, nes ir maisto vagone ne kasdien begaudavome duonos.

Pagal pasiekėme Čusavoj. Čia apdirbamas medis, kasamos anglis ir geležies rūda. NKVD pareigūnas patikrino mūsų dokumentus. Jis susidomėjo Nestrovo ir mano dokumentais. Aš vėl papasakojau savo šeimos žuvimo istoriją. Pasakiau, kad norėjau pakeisti gyvenimo vietovę ir atvykau čia dirbti, nes geresni uždariai. Veliau jis leido po vieną

NEMALONUS ATRADIMAS

KAZYS BARONAS

Olimpinių žaidimų proga Sov. Sąjunga išleido knygą, kurioje į padanges keliamas 1936 m. Berlyno olimpiados boikotas, tačiau kartu peikiant tuometinio tarptautinio olimpinio komiteto pozityvų nusistatymą Hitlerio Vokietijai.

Ši 268 psl. knyga „Nuo Atėnų iki Maskvos“ šiomis dienomis staiga dinga iš knygynų lentynų. Priežastis labai paprasta: kai kurios valstybės gali ją panaudoti savo tikslams — olimpiados boikotavimui ryšium su Afganistano okupacija, ieškodami tam pagrindo šioje Sovietų išleisto knygoje. Be to, šis leidinys turi labai daug nemalonių aspektų, kaip pvz. nuotrauką pasaulio dailiojo čiuožimo meisterių Liudmilos ir Olego Protopovo, pabėgusių gastroliu metu Šveicarijoje.

Pats knygos turinys skamba labai paradoksiškai, prisimanant olimpinis žaidimus Berlyne ir Garmisch-Partenkirchene, lyginant penkis olimpinis žiedus (jie simbolizuoja penkių kontinentų draugystę) su hakenkreucu, kuris Vokietijoje buvęs prievartos, grobimo ir žudymo simbolis.

Kaip leidinyje rašoma, olimpiniai žaidimai Berlyne davę progą plačiai naciškai propagandai, nors tarptautinis olimpinis komitetas buvo pasiuntęs į Berlyną komisiją ištirti tikros padėties. Tačiau komisija Berlyne nieko blogo nepastebėjusi, nežiūrint paduotų iš anksto protesto pareiškimų. Apgaulingai buvęs pavadintas ir olimpinis kaimelis „taikos kaimeliu“, nes daugumas šio kaimo oficialių asmenų vėliau užėmė pagrindines pozicijas Hitlerio armijoje.

Perskaičius šią knygą, kurios nedaugelis egzempliorių pasiekė V. Vokietiją, reikėtų pasakyti, kad buv. hitlerinei Vokietijai taikomi užmetimai yra šūviai pačios Sov. Sąjungos taikomi į Maskvos olimpiadą. Pilnai suprantama, kodėl šis leidinys išimtas iš apyvartos.

Kiek teko iš patikimų šaltinių patirti, daugumas Maskvos Tallino, Minsko, Kijevo vaikų bus išvežti olimpinių žaidynių metu į stovyklas, kad jie neprašytų užsieniečių kramtomos gumos, plunksnakočių ir kt. kapitalistinio pasaulio kasdieninių reikmenų.

Tačiau, kaip skelbia Vakarų Vokietijos spauda, didelio turistinio atplūdo nelaukiama, ypač atsiskius dalyvauti JAV ir Vakarų Vokietijos sportininkams. Atšaukiamos rezervacijos, atšaukiamos ir televizijos laidos, o daugelis valstybių dar numato savo sprendimą naujai aptarti, pvz. Prancūzija.

Rytinė Vokietija savo vakariniam broliui pagrasino taip pat sankcijomis, nors kancleris H. Schmidtas ir Hoenikeris ieško „modus vivendi“.

Kadangi buvo prisimintas Afganistanas ir olimpiados boikotas, reikėtų pridėti dar vieną būdingą žinią, suteiktą balandžio mėn. pabėgusio KGB agento Džirkvelovo, buv. TASS korespondento, vyriausio užsienio propagandai redaktoriaus, „dirbusio“ sveikatos tarptautinėje organizacijoje Genevoje. Londono „Times“ laikraščiai šis pabėgėlis pareiškęs, kad Sovietų diplomatai užsienyje būvę nustebinti netiksliai Kremliaus padarytu žingsniu Afganistano atžvilgiu.

LIETUVOS LAISVĖS ARMIJOS PARTIZANAI

Te mus nepalies brutalioji ranka,
Kol širdys krūtinėje gyvos,
Jau kulų nėra... Duokit čia granatas...
Sudiev, gimtų slėnių alyvos!

Anksčiau mes priglausdavom puokštę gėlių
Ir rankos mylėdamos pynės,
O lūpos, lyg maldą šnabždėjo „myliu“
Ir dainas dainavo tėvynei...

Gyventi norėjom, lyg pievų žiedai,
Gyventi ir žemę dabinti,
Bet puokštę granatų apglobę kietai
Štai būsim lyg žiedai nuskinti...
(Iš Sibiro lietuvių poezijos, 1962 m.)

is vagono nuvykti į miestą nusipirkti maisto. Mes turėsime važiuoti dar 50 mylių į Teplaja Gorą. Mes čia gausime mažiausią atlyginimą. Mūsų gyvenimas priklausys nuo to, kaip dirbsime, kiek gausime bonų. Visi čia atvyko dirbti savanoriškai, todėl turės dirbti, nes Uralo kalnai nėra vasaros stovykla. Kurie norės iš darbų pabėgti, bus baudžiami. Taip pat bus baudžiami už girtavimą. Mes vėl susėdome į vagonus, bet ir Teplaja Gorą išvykome tik po trijų dienų. Čia mus priėmė medžio apdirbimo įmonės pareigūnas. Jis vėl visus patikrino pagal sąrašą. Mūsų daiktus į barakus nuvežė arkliais vežimais, o mes per lietų sekėme iš paskos. Mūsų kojos skendo dumble.

Pradedam dirbti

Barakai buvo prasti, bet švarūs. Ant medinių lovų buvo šiaudiniai čiužiniai, kiekvienoje patalpoje šildomoji krosnelė, o virtuvinė krosnis buvo barako koridoriaus gale. Čia viso barako gyventojai ruošė sau valgi. Barakuose radome ir senų barakų gyventojų, kurie čia buvo atvežti 1930 m., kai Rusijoje buvo vykdoma kolektyvizacija. Jie mus pasitiko nuodirdžiai ir davė reikiamą informaciją. Mes porą dienų nedirbome, tvarkėmės ir susipažinome su stovykla.

Nestrovas buvo paskirtas dirbti ir raštinę. Aš buvau mažiau laimingas. 1940 m. iki spalio mėnesio dirbau iliniu darbininku vyrų — moterų brigadoje. Traukėm iš upės sienojus ir krovėme juos į šėsių pėdų aukštumo krūvas. Sienojai buvo iki 30 jardų ilgumo. Darbas buvo sunkus. Neturėjome darbo prištinių, todėl mano rankos buvo nutrintos iki kraujo. Kartais teko dirbti ant žemės, o kartais — vandenyje.

(Bus daugiau)

SKAUTYBĖS KELIAS JAUNESNIŲJŲ VADOVŲ LAVINIMAS

(Atkelta iš 2 psl.)

Skautybės pagrindinis tikslas yra asmenų ugdymas. Skautiškoje sistemoje yra naudojama įvairių metodų išvystyti skautų charakterio bruožus ir supažindinti juos su kitų skautų ypatybėmis. Vienas iš tų metodų yra vyresnio amžiaus skauto vadovavimas grupei skautų. Visi skautų organizacija yra pagrįsta vadovais, nuo skiltininko iki Pirmios pirmininkės, ir organizacijos pasiekimai ar nepasiekimai tiesioginiai pareina nuo tų vadovų sugebėjimų. Norint turėti gerus vadovus, reikia juos paruošti, mokinti ir lavinti. Vadovų lavinimas susideda iš trijų pagrindinių dalių:

1. Susipažinimas su vadovavimo principais ir metodais. Gilenis supratimas skautybės principų. Naujų, papildomų žinių surinkimas.
2. Praktika — išbandymas vadovavimo metodų, projektų, darbų; ir
3. Asmens ugdymas, brendimas.

Pirma lavinimo dalis yra atliekama kursuose ir mokyklose. Svarbiausias skautiškas vadovų lavinimas vyksta ne kursuose ar mokyklose, o pačioje skautiškoje veikloje. Vyksta iš vidaus — išryškėja darbe, o ne pasikaitus. Lavinimas vyksta pagrindiniuose skautiškuose vienetuose — skiltyse ir draugovėse. Tai didžiausia ir sunkiausia dalis jaunųjų vadovų lavinimo darbo krenta ant vieneto vadovo — draugininko. Draugininkai lavina skiltininkus ir būsimus draugininkus.

Lietuvių Skautų Sąjunga daug pastangų ir darbo deda ruošiant skiltininkų ir draugininkų kursus bei stovyklas ir Ažuolo ir Gintaro mokyklas. Bet per mažai dėmesio yra kreipiama į jaunųjų vadovų lavinimo svarbiausią dalį vykstančias kasdienines veiklas. Atkreipiant dėmesį į tas vadovų lavinimo dalis, sekantys yra svarbūs draugininko uždaviniai lavinant jaunuosius savo vieneto vadovus:

1. Duoti progą jaunesiems vadovams išbandyti savo jėgas, gabumus ir mokslus.

Pagrindiniai vieneto vadovai yra pats vieneto vadovas ir skiltininkai. Svarbu yra aktyviai įtraukti kitus jaunus vadovus į vieneto veiklą, pvz. pavaduotoją, adjutantą, instruktorių, ūkio vedėją, sekretorių, korespondentą, žaidimų vadovą, išdalininką, iškylų vadovą ir pan. Įtraukiant kitus vadovus reikia gerai pasiskirti, būti atkreipiant dėmesį į jų atskirus sugebėjimus, žinias ir domėjimąsi. Jaunuoliams atsiranda daug drąsos ir entuziazmo gaunant patinkamas pareigas. Svarbu yra ir giliai paaiškinti pareigų atsakomybes ir reikalavimus, suprantant, kad daugelis jaunųjų yra labai užsiėmę ir turi gal tik ribotą laiką pašvęsti pareigoms. Gaunant iš anksto pilną jaunolio sutikimą bus sumažinti nesupratimai ateityje.

2. Įrodyti reikalavimus geram planavimui ir pasiruošimui. Ne užtenka tik pavesti užsiėmimus ir darbus jaunesniems vadovams, reikia jiems duoti paramos ir patarimų kaip pasiruošti ir išplanuoti. Reikia paaiškinti kaip rinkti ir naudoti medžiagą ir kur galima ją rasti. Galima parūpinti savo šaltinius ir duoti jiems vadovams naudotis. Po kiek laiko jaunieji vadovai sugebės patys suformuluoti ir patobulinti jiems pavestus uždavinius ir užsiėmimus.

3. Įrodyti naudingus metodus praveisti užsiėmimus. Užsiėmimų rezultatai pareina ne tik nuo pasiruošimo, bet ir nuo pristatymo metodų. Reikia paaiškinti ir parodyti, kaip vykdyti užsiėmimus. Reikia juos įtraukti į bendrąją vieneto veiklą, pvz. žaidimus, projektus, varžybas, modelius, išvykas. Reikia kuo daugiau išvengti mokyklinių metodų (paskaitų) naudojimo.

4. Įvertinti bendrą vieneto veiklą. Užsiėmimai nesibaigia su pravedimu. Reikia juos įvertinti — išnagrinėti pasiekimus ir nepasiekimus. Jaunus vadovus reikia viešai pagirti už gerą pareigų atlikimą, arba mažesniais pareikšti patenkintumą su geromis pastangomis ir iniciatyva. Nepasiekimus ir klaidas reikia konstruktiviai kritikuoti. Kritika turi būti atvira, nuosirdi — reikia staryti, o ne ardyti. Pakelti, o ne draskyti. Asmeniškai kreipiantis į jaunus vadovus su kritika, jie giliai supranta savo stiprumus ir trūkumus ir sekanti kartą sugebės geriau paruošti ir praveisti paskirtus uždavinius.

5. Duoti jaunesiems vadovams atsakomybę ir įrodyti patikėjimą. Sudarius jaunų vadovų grupę vienete, reikia suprasti, kad jie sugeba ką nors atlikti ir tam turi būti duota jiems tinkama atsakomybė. Tuo pačiu, jie turi jausti vieneto vado patikėjimą, kad atsakomybės bus ištesėtos. Net prie nepasiekimų ir klaidų vis reikia pareikšti vado patikėjimą, kad jaunieji vadovai turi sugebėjimus uždavinius įvykdyti. Išreikšiant savo patikėjimą, vieneto vadas darys jauniesiems vadovams spaudimą sąžiningai atlikti pareigas. Iš to kils vienete bendradarbiavimo, draugiškumo ir broliškumo ar seseriškumo jausmai.

6. Turėti atviras komunikacijos linijas. Reikia informuoti jaunesnius vadovus, kad jie turėtų žinių, žinotų kas darosi vienetė ir turėtų bendrą dalyvavimą jausmą. Dažnai turi vykti vadovų posėdžiai arba bent asmeniški pasikalbėjimai. Reikia leisti jaunesniems vadovams apreiškinti savo nuomones, ir vieneto vadui reikia tas nuomones išlausyti. Suprasti reikia, kad jaunieji vadovai yra skautams artimi ir gali atstovauti jų jausmus bei nuomones. Nutarimai turi būti paaiškinti. Vengti reikia vienpusiškų įsakymų.

7. Supažindinti jaunesnius vadovus su naudingais administracijos principais. Vadovų pareigų atlikime ir atsiranda nemažai administracinių pareikalavimų. Jaunesniems vadovams reikia įrodyti naudingas administracines taisykles ir jų reikalingumą. Prisiminkime, kad iš jų turės būti sekantys turtininkai, Vyriausio skautininkai, ir Pirmios pirmininkai.

8. Supažindinti jaunesnius vadovus su tėvų role skautiškoje organizacijoje. Jaunesniems vadovams reikia surasti sąlygas stebėti ryšius tarp skautų vadovų ir skautų tėvų ir prisidėti prie jų bendradarbiavimo. Jaunieji vadovai turi suprasti, kad entuziastiškas tėvų įtraukimas į vieneto veiklą gali žymiai sustiprinti tą veiklą.

9. Išmokyti, kaip pastebėti ir suprasti skirtingus skautų charakterio bruožus. Dirbant vienete tenka pastebėti skautų su skirtingais charakteriais. Į kiekvieną reaguoti reikia kitaip. Reikia jaunesnius vadovus supažindinti su jaunimo įvairiais charakterio bruožais ir įrodyti, kaip galima naudoti tų bruožų supratimą sujungti vienetai, pagyvinti veiklą ir teigiamai prisidėti prie skautų asmenų ugdymo.

10. Duoti tobulą vadovavimo pavyzdį. Pats paprasčiausias būdas lavinti vieneto jaunuosius vadovus yra duoti jiems tobulą vadovavimą.

BOLŠEVIKAI TAIP IŠNAUDOJO LIETUVIUS

Šešioliktosios divizijos atgarsiai

J. VAICELIONAS

Pas bolševikus moterys neturi lygių teisių su vyrais. 16-je divizijose Z. Matušova, kilusi nuo Jono naves, su seržantu Terentjevu kartu prie vieno pabūklų kovojo prieš vokiečius. Matušovienė paduodavo Terentjevui sviedinį, o tas iššaudavo. Abu žuvo kautynėse Usenų rajone. Terentjevas buvo paskelbtas didvyriu, o Matušovienė — ne (M. 436). Ir D. Stanelienė nėra didvyrė, nors ji tik prie Šiaulių yra atmušusi 13 vokiečių atakų ir nuklojusi laukus vokiečių lavonais (M. 380). Už tai ji gavo atspiraštą šlovės medali. Sovietų Sąjungoje 92 fabrikai gamina įvairius medalius.

Galutinė pergalė

Priartėjus prie Klaipėdos krašto, 16-ji divizija buvo nukreipta į Kuršą. Žygis į Kuršą buvo labai varginantis. Keliai — marmalyne, arkliai klampoję iki pilvo. Pol-trukas Mičiūda, kurio batai buvo suplyšę, sako: "Nejau teks eiti basam?"

Atvykus į Kuršą, 16-ji divizija turėjo pakeisti rusų diviziją ir įvykdyti puolimą, kuris davė didelių nuostolių. Macijauskui atrodė, kad vokiečiai visur turėjo žmonių persvara. Iš tikrųjų vokiečiai turėjo gerą techniką ir gerą kariavimo taktiką.

Neužėmus Kuršo, 16-ji divizija vėl buvo metama atgal į Klaipėdos frontą. Divizija, perdavusi savo fronto barą Kurš 378 divizijai, 1945 m. sausio 17 d. pradėjo žygį į Klaipėdą. Žygįavo per Mažeikius, Seda, Plunge, Kretingą ir Jakubavę apylinkę. Šaltis siekė 20 laipsnių. Karininkai ir policininkai apsisėjo trobos pas gyventojus, o kareiviai — klojimuose ir tvartuose.

Dabar 16-sios divizijos visu trijų pulkų vadai buvo slaviai: 156 pulko — plk. Vladimiras Lunia, 167 pulko — mjr. J. Baranov ir 249 pulko — plk. F. Lysenka. Plk. V. Motieka buvo paskirtas 16-tosios divizijos vado padėjėju. 16-sios divizijos dešinėje turėjo pulką 179 divizija, o kairiau — 70 ir 344 divizija.

Prieš pradėdami Klaipėdos puolimą, ltn. Aleksandravičius skaitė įsakymą: "Laikytoji valanda atejo. Padedami kitų tarybinių dalinių, pradėdami puolimą."

mo pavyzdį. Net vieneto vadui nekreipiant ypatingo dėmesio į aukščiausius uždavinius, vieneto jaunieji vadovai stebės jo vadovavimą, ir tą arba teigiamai arba neigiamai seks. Jie ne tik girdės ar matys ką jis sako ar daro, bet ir jaus jo užsiėmimą. Dėl to yra svarbu vieneto vadui visuose savo veiksmuose naudoti pavyzdžius vadovavimo metodus.

Aiku, kad kartu su atsakomybe už vieneto veiklą, daug ir kito yra reikalaujama iš draugininkų. Jei vieneto vadas silpnas, tai negalima tikėtis, kad tame vienete ateityje atsirastų stiprių vadovų. Matome, kad dabartinių sąjūdžių vieneto vadovų sugebėjimai ir įdėtos pastangos nustatys sąjūdžio ateitį. Dėl to raginu visus lietuviškus skautiškus patyrusius vadovus mažiau dėmesio kreipti į administracines pareigas ir į organizacijos politiką. Entuziastiškai prisidėkite prie nuolatinio jaunesniųjų vadovų lavinimo, nes ugdymas yra svarbesnis už administraciją. Draugovėse aktyviai prisidėkite prie jaunųjų vadovų narių lavinimo. Tuntuose, vietiniuose daugiau dėmesio kreipkite į gerų draugininkų suradimą ir supažindinkite juos su jaunesniųjų vadovų lavinimo niekada neužbaigiamais uždaviniais. Neužmirškite, kad skautybės sąjūdžio tikslas nėra vien tik organizaciją išlaikyti, bet ir išlaikyti bendrą lietuvišką dvasią. Vadovų lavinimas yra ruošimas ne tik skautiškai, bet ir bendrai lietuviškai veiklai.

s. Romas Rupinskas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

PASKUBĖKIT

7 kamb. namas. 2 vonios. Gazu šildymas. Marquette Parke. Dėl ligos parduoda pigiausia kaina. \$29,500.

Puiklausio mūro. 22-jų metų bungalow. 2 miegami. Pušų sausas beismas. Graži vonia ir ekstra tualetas. Centr. oru šildymas ir vėsinimas. Karpetai. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke — \$52,500.

Platus sklypas. Geroje vietoje investuoti ateitai, ir kaina nuderėta.

Ofise veikia automatinis telefonas.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogiu namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2644 W. 69th Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkimys.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

SOPHIE BARGUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413

1490 AM

7159 S. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

Laudies menas ir kirkas

"Drauge"

Dienraščio "Drauge" administracijoje galima pasirinkti įvairių laudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Drauge" administraciją ir pasidžiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA

TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER

CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Giedros Nasvytytės-Gudauskienės

KOMPOZICIJOS

NORĖCIAU SKRISTI — Naujos dainos makiams ir jaunėms.

Kaina \$2.00

4 DAINOS — Sopranui su piano akompanimentu.

Kaina \$3.00

VIESPATIES PASAULIS — Žemam balsui.

Kaina 1.00

METŲ LAIKAI — Populiarių dainų ciklas.

Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Ilinojaus gyventojai prideda 5% taką.

REAL ESTATE

ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDA Parduodamas 6 kamb. (3 mieg.) namas. 2 vonios, "Florida room". Naujas cent. vėsinimas ir apšild. Nauji kiltimai. 1800 kv. p. gyvenimui patalpa. Skambinti po 6 val. vak.

Tel. (813) 866-1397

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kambarių butas — naujai atremontuotas, nauji kilimai. Saldytuvai ir pečius. Marquette Parke. \$295.00 mėn. Skambinti po 7 val. vak. tel. 925-1116.

Isnuom. — Union Pier, Mich., 1 blokas nuo Michigan ežero, 5 kamb. (3 mieg.) butas, birželio ir liepos mėn. Savaitėms arba pagal susitarimą. Skambinti Chicago tel. 312-737-2847.

MISCELLANEOUS

S & W CONCRETE WORK

All type of concrete work and brick work.

Free estimates. 24 hr. tel. service

768-2011 or 994-7664

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir t. t.

pytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžių išvalomi elektra. Į automatai gale kalbėti lietuviškai, palikite pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2660

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valentinas

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS

Telef. — GA 4-8654

3208 1/2 West 95th Street

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5880

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

BROILER MAN, High Volume

Top Restaurant has opening for experienced broiler man. Good pay and benefits.

Apply in person to Chef

94th AERO SQUADRON

1070 S. Milwaukee, Wheeling, Ill.

TEL. — 459-3704

TOOL AND DIE MAKERS

AND MACHINISTS

Min. 3 years general machine shop experience required. Overtime available. Excellent wages and benefits.

CAMDEX AUTOMATION, INC.

TEL. — 849-3100

ISIGYKITE DABAR

SEDA DEGA

Stasys Baipšys

Tai Lietuvos karo aviacijos kpt. Stasio Baipšio atsiminimai, pergyvenimai iš 1944 metų Lietuvoje, Vokietijoje.

Išleido Laima Baipšytė 1980 m. Kaina su persiuntimu \$5.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

STASYS YLA

LIETUVIŲ ŠEIMOS

TRADICIJOS

Seimos kūrimo vyksmai. Portfolio — iliustracijos: Zita So-deikienė, Irena Mitkutė. Išleido Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla Chicago 1978 m. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Leidinys didelio formato, 180 pusl. Kaina su persiuntimu \$21.27.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

* Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Būsimieji jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų mūsų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Drauge" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

PREKYBININKO KELIU

Jon

BOSTONO ŽINIOS

APIE KUNIGĄ ARBAČINSKĄ

Laikraštis "The Patriot Ledger" gegužės 5 d. įdėjo kun. Alberto C. Abračinsko ir Anthony Mickūno fotografijas ir parašė ilgesnį straipsnį apie kun. Abračinską jo 40 metų kunigystės suaktyvėjimą. Minėjimas įvyko gegužės 4 d. Concannon Village, kuriame dalyvavo apie 500 asmenų.

Kun. Abračinskas buvo įšventintas kunigu 1940 m. gegužės 3 d. Po įšventinimo kun. Abračinskas buvo paskirtas į Sv. Petro lietuvių parapiją So. Bostone. So. Bostone jis sutuokęs 3 poras: John ir Ann Norinkevich, Frank ir Virginia Markuns ir Alex ir Patricia Akule, kurie šia proga šventė savo 33 metų vedybinio gyvenimo sukaktį kartu su kunigu Abračinsku ir sėdėjo prie garbės stalo. Ceremonijų vedėjų buvo Anthony Mickūnas. Siame minėjime dalyvavo 18 kunigų ir daug seselių. Garbės svečių tarpe, kurie sveikinę kleboną kun. Abračinską, buvo prel. Robert J. Sennott, miesto atstovas William J. Plasko, Grand Knight of Knights of Columbus Andrew McGuire, seselė Annuciata iš Brocktono. Raštu sveikinę: kongresmanas John J. Moakley, sen. Edward M. Kennedy, gubern. Edward J. King, vysk. Daniel Hart ir kard. Humberto Madeiros.

Taip labai gražiai laikraštis paminėjo kunigo klebono Alberto C. Abračinsko sukaktį, kuris jau 18 metų yra Sv. Jurgio parapijos klebonu Norwoode.

LIETUVIAI RUOSIAI Miesto sukaktį

Šią vasarą Bostonas švenčia savo įsikūrimo 350 metų sukaktį. Nuo pat gegužės mėnesio pradžios vyksta koncertai, parodos, vaidinimai ir įvairūs pasirodymai.

Rugpjūčio mėnuo yra paskirtas etninėms grupėms. Lietuviams yra paskirta rugpjūčio 6 d. Lietuvių komitetas, kuriam vadovauja Mykolas Drunga, sudarytas iš įvairių organizacijų ir pavienių asmenų, gegužės 27 d. sukvietė tuo reikalu pasitarimą. Jame dalyvavo: M. Drunga, A. Akule, B. Krupis, L. Švelnis, J. White, I. Nenortienė, E. Vasyliūnienė, O. Ivaškinė, A. Astravas, G. Ivaška, V. Jurgėla, A. Jaritis ir P. Žičkus. Buvo tariami, kaip iškilmingai ir gražiau bei geriau reprezentuoti lietuvius. Lietuvių pasirodymo laikas tą dieną miesto rotušėje ir prie jos yra nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Tam pasirodymui techniškas priemonės duos miesto vadovybė. Lietuviai turi pasirūpinti tik pačiu reprezentavimu. Buvo nutarta įsileisti mažą kelių sulankstytų lapelių brošiūrėlę, kurioje būtų Lietuvos istoriniai trumpi duomenys, kultūra, politinė padėtis, o taip pat Bostono lietuvių veikla ir gyvenimas.

Specialioje didelėje lontoje bus Lietuvos žemėlapis, kad lankytojai galėtų matyti, kur ta Lietuva yra. Nuo 12 iki 2 val. bus programa. Mat tuo laiku yra pietų laikas visose įstaigose, tai daugiau žmonių galės matyti tą programą.

Rengėjai tariausi su Sv. Kazimiero parapijos Brocktone chorą, su vyrų sekstu, su solistais, kurie sutiktų dalyvauti ir atlikti programą. Bandoma organizuoti tautinių rūbų parodą, kur aiškintojai supažindintų su tais rūbais. O taip pat organizuojama tautodailės paroda. Parodos reikalai rūpinasi Tautodailės Institutas ir Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas.

Aukščiau paminėti reikalai yra provizoriniai. Sekantis posėdis įvyks birželio 10 d., 8 val. vak. Lietuvių Piliečių d-jos So. Bostone direktorių kambary. Tame posėdy bus galutinai susitarta dėl būsimos programos. I tą pasitarimą kviečiamos visos organizacijos atsiųsti savo atstovus ir pavieniai asmenys, kuriems rūpi

lietuvių gera reprezentacija ir kurie kuo nors galėtų prisidėti prie šios reprezentacijos.

PARENGIMAI

Baisiojo birželio išvežimų minėjimas bus birželio 14 d., šeštadienį. Pamaldos už švežtus į Sibirą 6:30 val. vak. Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje S. Bostone. Po pamaldų minėjimas parapijos salėje. Bus ir meninė specialiai pritaikyta programa.

Minkų radijo valandos gegužinė rugpjūčio 10 d. Romuvos parke Brocktone.

Laisvės Varpo rudens koncertas spalio 12 d. Lietuvių Piliečių d-jos salėje S. Bostone.

Lietuvių diena spalio 26 d. Lietuvių Piliečių d-jos salėje S. Bostone. Bus suvaidintas vaidinimas „Sekminių vainikas“, o taip pat bus vaizės ir šokiai. Rengia LB Bostono apygarda.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 23 d. Lietuvių Piliečių d-jos salėje S. Bostone.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

MOTINOS DIENA

Motinos dienos šventės esmė glūdi Motinos širdyje. Džiaugsmu suvirpa jos širdis, kada prisimena ją tie, kuriems ji aukojosi savo gyvenimą. O skausmu užtvindo prisiminimai prarastųjų ar savo motiną pamiršusiųjų vaikų. Šventės paprastai prasideda šeimos, kur vaikai, sveikindami savąją motiną, dovanoja jai gėlytę — meilės ir dėkingumo simbolį — ar pagerbia prisimindami kitu būdu.

St. Peterburgo lietuvių visuomenės Motinos dienos minėjimas pradėtas gegužės 11 d. 1 val. Sv. Vardo bažnyčioje Sv. Mišiomis, kurias užprasė Liet. Katalikų moterų 76 kuopa už gyvas ir mirusias motinas. Sv. Mišias auko-

jęs kuopos dvasios vadas kun. Kęstutis prasingu pamokslu išryškino motinos kilumą, jos auką, pasišventimą ir nuopelnus šeimai, tautai ir žmonijai. Sv. Mišių lekciją gražiai skaitė kuopos sekretorė St. Stanelienė. Auką nešė kuopos pirm. Donna Kamm ir vicepirm. Ona Juškinė.

Po pamaldų minėjimas vyko Lietuvių klubo salėje. Šventės proga pagerintais pietumis gausiai susirinkusius svečius vaišino vyrai pagerbdami moteris motinomis. Po pietų minėjimą trumpu žodžiu pradėjo klubo pirm. K. Jurgėla. Pasveikinę motinas, šios šventės dalyvės, pakvietė atžymėti simboline padėkos gėlyte didiąją klubo rmėją Veroniką Jomantienę. Programą pradėjo Lituanistinės mokyklos jaunimėlis. Eilėrašį „Vainikas mamytėi“ — Viktoro Šimaičio, atnešdami vainikėlius, kartu deklamavo: Darytė Cibaitė, Paulius Cibas, Aldutė Bobelytė ir Marius Moore. Skyrum eilėraščių sakė: Audra Radvilavičiūtė ir Danutė Dičpetrytė. Svečius pradžiugino visi vaikai padainuodami liaudies dainelę „Pas močiutę augau“. Šią programą parengė mokytojos: S. Vaitienė, D. Cibienė ir mokyklos vedėja R. Durickaitė-Moore. Vyresnysis jaunimas, suburtas S. Vaitienės, pasivadinęs „Banga“, paruoštas S. Vaškinės, pašoko noriu miego ir kalvelį. Lašinskas ir Gečas dailiai atliko oželį.

Lietuvių klubo moterų „Dainos vienetas“, vedamas E. Rūksnelienės padainavo motinai skirtas lietuvių liaudies dainas: „Tu mano motinėle“, „Jūra motinėle“, „Vai Lietuva motinėle, ko tu taip gaudžiai verki“ ir chorui nūnuojant melodiją „Stoviu aš parimus“, Linda Jurgėlaitė puikiai padeklamavo B. Brazdžionio eilėraščių Lietuvos motiną.

S. Vaitienė, turinčioje pasikaitoje nušviestus istorinės moters teises ir pareigas, plačiau išryškino lietuvių motinos pastangas įvairiais Lietuvos istorijos laikotarpiais ugdati ir auklėjant priaugusias kartas, perteikiant joms savosios tautos kultūrą bei tradicijas; galiausiai išsivės motinos rūpesčius išsaugoti didmiesčiuose bręstančio jaunimo moralę ir pastangas įsikiępti meilę satelienės, padainavo motinai skirtą tautai. Nenuostabu, kad be-

raščių tėvų vaikai tenka svetimiesiems, bet nuostabu, kad mūsų šviesuolių bei veikėjų vaikai nueina svetimais keliais.

Vr. Kulbokienė

KONCERTAS PRIE MUZIEJAUS

Chicagos kamerinis orkestras birželio 8 d. 3:30 val. prie Mokslo ir Pramonės muziejaus pietų pusėje turės koncertą su Suzu-

ki akademijos scenos menininkais. Bus atliekami Mozarto, Bacho, Vivaldi kūriniai. Visiems — nemokamai.

LAIVELIŲ PADEGEJAI

Trys ginkluoti piktadarijai pagrobė 72 m. sargą ir jį surakinę paliko gatvėje už keturių blokų, o patys padegė laivelius Rodi prieplaukoje, 2550 S. Ashland, Chicagoje. Nuostoliai apie milijonas dolerių. Gesino 160 ugniagesių su 35 mašinomis.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Juozas Papievis

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad šv. Mišios už Velionį bus atnašaujamos š. m. birželio 4 dieną Lake Worth, Floridoje. Prašome mūsų brangų vyrą ir tėvą prisiminti maldose.

Nuliūdusi žmona Apolonija ir duktė Diana su šeima

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

ALEKSO ANTANAČIO

Birželio mėn. 3 d. suėjo penkeri metai, kai žiauriai mirtis išplėšė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą ir senelį.

Minint šią skaudžią sukaktį, šv. Mišios už velionį bus atnašautos šeštadienį, birželio mėn. 7 d., 8:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome giminės ir draugus jį prisiminti maldose.

Nuliūdę: žmona Kazimiera, duktė Alė Steponavičienė, sūnus Faustas ir marti Onutė, anūkės Ramona, Kristina ir Jennifer.

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

JULIA SILLUS

Birželio 6 dieną sueina dveji metai nuo mūsų mylimos tetos mirties.

Minint šią sukaktį, už jos sielą bus atnašaujamos trejos šv. Mišios — švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir Tėvų Marijonų vienuolyne.

Giminės ir draugai

Mielai narei

A. + A. ANTANINAI INDREIKIENEI

mirus, jos vyrą PETRĄ, DUKRAS ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvos Dukterų Draugija

A. + A.

Vet. Gyd. KAROLIUI AVIZIENIUI mirus,

jo žmoną MARIJĄ, sūnų KAROLĮ, dukrą MARIJĄ ir jų ŠEIMAS giliai užjaučiame.

E. ir A. Lapinskai

Mielam mūsų prieteliui

STEPONUI KARVELIUI,

jo žmonai A. + A. Kotrynai Karvelienei mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

Natalija ir Jonas Kiaušai su šeima

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. birželio mėn. 4 d.

5

VYR. GIEDRININKAI

A. + A. ANTANINAI INDREIKIENEI

mirus,

jos vyrui PETRUI, dukterims DANUTEI RADVILIENEI, sesei giedrininkei BIRUTEI TERVYDIENEI ir ALDONAI KALLOCK su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir meldžiamės.

Korp! Giedros Kultūrininkės

A. + A.

SOFIJAI BIELSKIENEI mirus,

mūsų mielą narę Birutę Vanagienę su šeima giliai užjaučiame.

ALIAS Moterų Pagelbinis Vienetas

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RPublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LaFayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

Brangiai motinėlei

A. + A.

SOFIJAI BIELSKIENEI mirus,

jos dukrai mielai draugijos narei ir seniūnei BIRUTEI VANAGIENEI ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

Lietuvos Dukterų Draugija

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania

(A REPORT FOR 1978)

This report edited by Dr. Thomas REMEKIS and Bronius NAINYS

The Lithuanian American Community 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038

Šis leidinys apima 1978 metus, didesnio formato — 200 pusl. Tai sukaupta pogrindžio spaudos dokumentinė medžiaga, kuri atskleidžia šurpų okupacinį vaizdą. Kaina su persiuntimu \$5.85. Illinois gyventojai dar pridėda 24 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaitytę Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

APLINK MUS

*** Kun. Kazimieras Pugevičius** iš Brooklyn, N. Y., atvyksta į Chicago dalyvauti lietuvių tautos tragiškojo birželio gedulingame minėjime šv. Vardo katedroje. Jis pasakys progai pritaikintą pamokslą anglų kalba. Minėjimas bus birželio 15 d. 7 v. v. Visuomenė kviečiama kuo gausiausiai dalyvauti.

*** Dr. Viktoras Stankus** ir dr. Paulius S. Sužiedėlis iš Oklahomos ir Rimas Gedeika iš New Yorko, lydimi Tomo Leono, gegužės 31 d. aplankė "Draugą", pasiinformavo redakcijoje, įsigijo naujų leidinių, o dr. V. Stankus dar paliko 25 dol. spaudai stiprinti.

*** Birželio įvykių prisiminant**, birželio 15 d. 7 v. v. šv. Vardo katedroj įvyksta pamaldos. Cicero lietuviai į katedrą galės nuvykti autobusais, kuriuos parūpins LB apylinkė ir kurie išvyks nuo parapijos salės 6 val. vak. Norintieji vykti prašomi kreiptis pas LB apylinkę. K. Arą 656-8240.

*** Cicero LB apylinkė** ruošia birželio įvykių minėjimą sekmdienį, birželio 8 d., tuoj po lietuviškų pamaldų, apie 12 val. parapijos salėje.

*** Aldona Salinas** su vyru iš Auroros ir Kęstutis Vizgirda, kuris išvyksta į Frankfurtą, Vokietijoje, karinės tarnybos reikalais, aplankė "Draugą", įsigijo naujų knygų ir lietuviškų ornamentų. K. Vizgirdai palinkėta sėkmingos kelionės ir sėkmės karinės aviacijos srityje.

*** "Chicago Tribune"** birželio 3 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriame primenami tūkstančiai pabėgėlių iš Kubos ir lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai, kurie norėtų taip pat susijungti su savo tėvais, vyrais ar kitais giminėmis.

*** Vytenis Statkus**, Riverside, Ill., žinomas skautų organizacijos durbuotojas, lankėsi "Drauge", domėjosi lietuviškomis knygomis ir įsigijo jų už dišesne sumą.

*** Tėvų dienos** šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 6 d. ir tęsis iki 15 d., Marijonų koplyčioje prie "Draugo". Ši novena skirta šv. Jėzaus širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, jų mirusiesiems — amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: **Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629.** (pr.)

*** "VIVOS EUROPOS"** koncertai. Iš Los Angeles, režisores Danutės Barauskaitės vedama "VIVA EUROPA" atliks du koncertus Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Pirmas koncertas bus birželio 29 d., sekmdienį. Kokteiliai nuo 6:30 v. v. — 7:30 v. v. Koncerto pradžia 7:30 v. v. Antras koncertas bus liepos 3 d., ketvirtadienį. Kokteiliai bus parduodami nuo 7:30 v. v. — 8:30 v. v. Koncerto pradžia 8:30 v. v. Pavėlavė į koncertą bus leidžiami tik pertraukos metu. "Vivos Europos" programa remiasi kabaretiniu pagrindu. Kviečiame visuomenę pamatyti ir išgirsti šį ansamblį. Kaina vienam asmeniui: \$5.00. Veiks baras ir bus parduodami šalti užkandžiai. Staliukus rezervuoti skambinant tel. 312 — 247-3272, kasdien nuo 7:00 v. v. iki 10:00 v. v. Ruošia Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir PLJS-os Ryšių centras. (pr.)

Chicagoje ir apylinkėse

RUOSIAMASI OKUPACIJOS PAMINĖJIMUI

Paskutiniame gedulingo okupacijos minėjimo lietuvių atstovų pasitarime, įvykusiame gegužės 23 d. Jaunimo centro kavinėje, buvo išspėsti skubieji minėjimo reikalai. Sugeimai pirmininkavo K. Laukaitis. Programos komisijos narys Saulius Kuprys susirinkusiems pranešė, kad, kaip anksčiau buvo žadėta, leisti mums pasinaudoti katedra gedulingam minėjimui, dabar paaiškėjo, kad nuo 3 val. p. p. katedra yra užimta ir ruošiamam minėjimui galime ją gauti tik 7 v. v. Diskusijose šiuo reikalu buvo pareikšta įvairių minčių ir net siūlyta dėl vėloko laiko atsisakyti katedros. Vėl buvo siūlymo Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo bažnyčia. Bet didžioji dalis buvo už katedros pasirinkimą. Sakytą, kad 7 v. v. iki saulėlydžio dar toli, nes tuomet ilgiausios vasaros dienos.

Sueigoje dalyvavusi gen. konsulė J. Daužvardienė, čia pasakiusi gražių paskatinančių minčių, paaiškino, kad prie katedros yra nepavojinga aplinka, yra šiek tiek vietos automobiliams pasistatyti, ir siūlė šiam minėjimui katedros pasirinkimą. Konsulė dar pastebėjo, kad į banketus mums toks laikas nėra vėlus, grįžtame vėlai naktimis, nebijome ir nieko blogo neatsitinka, o nuvažiuoti autobusu į katedrą be reikalo kažko baiminamės.

Visa sueiga vieningai sutarė Lietuvos okupacijos 40-čio minėjimą su gedulingomis pamaldomis ruošti birželio 15 d. 7 v. v. šv. Vardo katedroje ir skatinti visus dalyvauti.

Birželio 15 dieną iš Marquette Parko, Brighton Parko ir Cicero už 2 dol. veš specialius autobusus. Norint į juos patekti, reikia iš anksto užsiregistruoti ir įmokėti tuos 2 dol. ir užsitikrinti sau vietą. Važiuojantiems CTA autobusais reikėtų State gatve dar paeiti apie 5 blokus arba persėdus pavažiuoti kitu autobusu. Katedra yra 735 North State St.

Kun. J. Kuzinskas kardinolo J. Cody yra paskirtas arkivyskupijos atstovu lietuviškiems reikalams. Negalėdamas atvykti į lietuvių organizacijų atstovų susirinkimą, jis paprašė "Draugo" administratorių kun. P. Činiką jam atstovauti. Jis pa laikys ryšį su kun. Kuzinsku ir per jį iš katedros rektorius kun. T. Lyne pateiks visą reikalingą informaciją. Kun. Činikas siūlė jamžinti visas tas organizacijas, kurios dalyvauja ir prisideda darbui.

*** Stasys Vanagūnas**, Balfo apskrities valdybos vicepirmininkas, organizuoja specialius autobusus į Jonynų sodybą birželio 22 d., kur įvyks kasmetinė Balfo gegužinė. Norintieji autobusais važiuoti prašomi iš anksto pranešti skyriaus valdybai arba į Balfo centrą.

*** Dr. Br. Motušienė**, ciceriškė, atvykusi į "Draugą", nusipirko didesnę lietuviškų knygų kiekį.

*** Lietuviškų knygų "Drauge"**, pasinaudodami jų išpardavimu atpigintomis sąlygomis, už didesnę sumą užsisakė J. P. Pačesa (Creshill), L. K. Baršauskas (Kanadoje), Marija Paulaitienė (Philadelphijoje), Antanina Budzinauskienė (Waterburyje), Česlova Gudulienė (Hinsdale). Visiems užsakiusiems knygos buvo tuojau paštu išsiųstos.

Susirinkimas dar nutarė prašyti lietuviškų parapijų klebonus, kad lietuvių tautai skaudžios sukakties proga per pamaldas būtų atžymima su atitinkama programa, o apie pagrindinį minėjimą katedroj skelbtų parašijas biuleteniuose.

Per jau įvykusius keleto susirinkimų dalyvavo, prisidėjo savo darbu bei užsiregistravo 27 lietuvių organizacijos. Yra pasižadėjusių įsijungti dar daugiau. Apie transportaciją, programą ir kt. prašoma sekti radijo ir spaudos informaciją.

Susirinkimui baigiantis, gen. konsulė J. Daužvardienė išreiškė ypatingą padėką organizacijų atstovams (buvo apie 50) už rūpestingą pastangą dėl Lietuvos okupacijos paminėjimo.

J. Šlaivas

CHICAGOS ŽINIOS

PANTERŲ TEISMAS

JAV aukščiausias teismas nusprendė vadinamųjų juodųjų panterų bylą dar kartą persvarstyti. Ligi šiol federaliniam ir Illinois išdui ši byla kai navo 2.2 mil. dol. gynbos advokatams. Vien Chicago advokatai P. Coughlan ir C. Volini gavo 1.6 mil. dol.

UŽDARYTA LIGONINĖ

Community ligoninė Evanstone laikinai uždaryta, kai spaudoje buvo iškelta, kaip sukčiavimui iš tariamų automobilių nelaimių, rįsant su gydymais šioje ligoninėje, apgaulingai rinko pinigų iš apdraudų.

UŽDARYS MOKYKLĄ

Jėzuitų teologijos mokyklą Chicagoje nuo 1981 m. liepos 1 d. uždarys, sumažėjus studentų ir labai išaugus išlaidoms. Ji veikė Hyde Parke ir ruošė kandidatus į jėzuitus.

TRUKSTA LĖŠŲ

Gali pritrūkti lėšų Chicago susisiekimo tarnautojų algoms, nes negaunama priklausomų sumų iš regionalinio Chicago susisiekimo vadovybės. Miesto susisiekimo sistemoje dirba 12 tūkstančių tarnautojų.

ISKIEPYŠ 200,000

Nusistatyta įsikepyti 200,000 vaikų, lankančių Chicago valdiškas mokyklas. Jeigu iki spalio vidurio jie nebus įsikepyti, negalės lankyti mokyklų, ir Chicago švietimo vadovybė gali netekti nuo 50 iki 75 mil. dol. valstijos paramos.

OZARK LĖKTUVAI

Ozark linijos lėktuvai, daugiausia palaiką susisiekimą su St. Louis miestu, vėl pradeda skridimus, kurie nuo gegužės 6 d. buvo sulaukyti dėl mechanikų streiko. Pilnas šios bendrovės lėktuvų veikimas iš Chicago bus atstatytas nuo liepos 1 d.

ISGELBĖJO 2 ZVEJUS

Pakrančių sargyba išgelbėjo du žvejus, Th. Zentko, 29 m., ir P. Gilbert, 62 m., abu iš Brazil, Ind. Jū 20 pėdų laivas plūduriavo 12 mylių nuo Montrose uosto ir buvo atvilkta į pakrantę.

DAUGIAUSIA POVAINIŲ

Chicagoje 1978 m. arti 42% visų gimimų buvo povaininiai — gimę nelegaliai. Tokių gimimų procentas per dešimtmetį padvigubėjo. Iš viso 1978 m. nelegaliai gimusių Chicagoje buvo 22,252 ir daugiau kaip 80% jų buvo negrų tarpe. Nelegaliai gimusių mirtingumas daugiau negu dvigubai didesnis.

DAUGIAU DULKIŲ

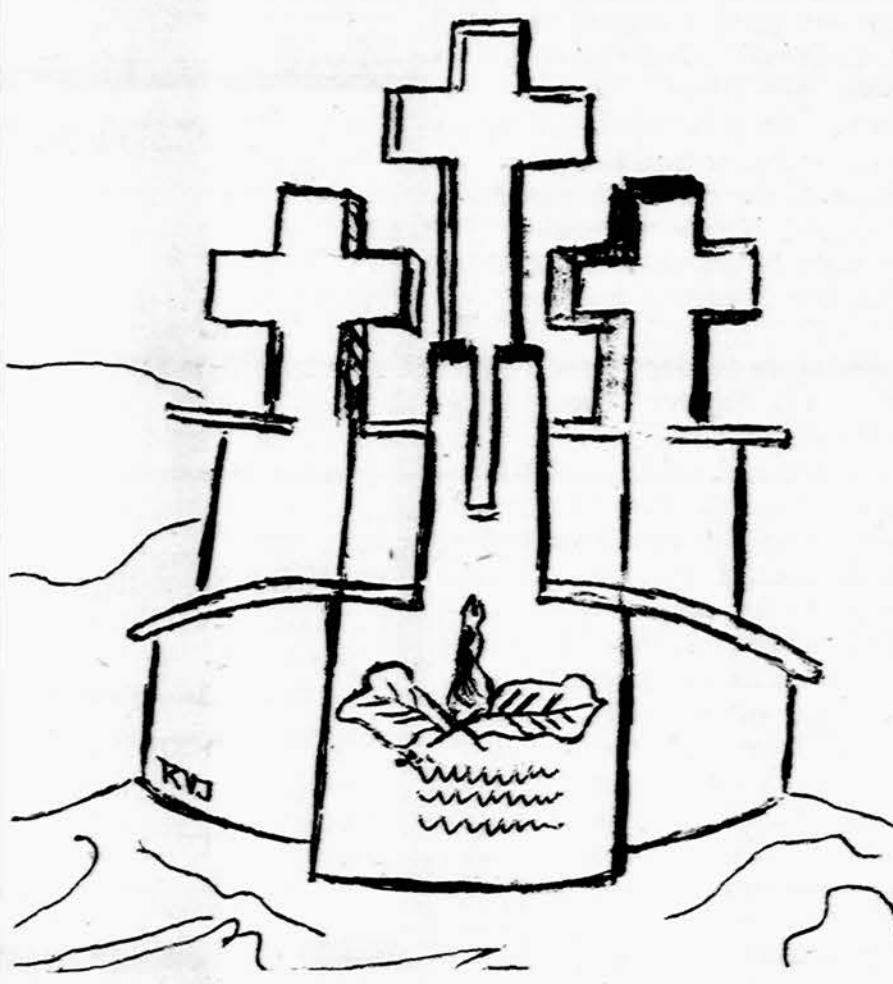
Washingtono valstijoje išsiveržus ugnikalniui, jo dulkes pasiekė net Chicago ir čia dulkes išskirtas padvigubėjo.

Redaguoja J. Plašas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Trys kryžiai Vilniuje, rusų bolševikų sumalkinti. Piešė Rimas Janušonis, Dousman, Wisconsin

VASAROS KONKURSAI

Nuo birželio 15 d. iki spalio 15 d. skelbiamas laikraščių iškarpu konkursas. Savaitėje viena kartą reikės iškirpti iš lietuviškų laikraščių svarbiausią įvykį, vienos savaitės laikotarpį įvykių. Laikraštis gali būti kas dienis ar savaitinis, tik ne mėnesinis. Iškarpa klijuoti ir popieriaus lapus. Pažymėti lapo apacioje: laikraščio pavadinimą, datą, numerį, kurioje vietoje leidžiamas. Tuos lapus sudėti į viršelį ir pasiųsti redakcijos adresu. Šie darbai bus premijuojami. Už labai gražiai ir tvarkingai atliktus darbus gausite geresnes premijas, už silpniau atliktus darbus — mažesnes. Kai išvyksite į stovyklą, paprašykite tėvelių, kad neįmestų laikraščių. Grįžę atliksite darbą. Reikės atsisiųsti 4 mėnesių lietuviškų laikraščių iškarpas. Apie premijų didumą kitą kartą. Kas ko nesusprastė, klauskite, atsakysiu.

Redaktorius

PATIKSLINIMAS

Praeitam "T. Ž." numeryje po eilėraščių "Gegužės metai" nėra poetės vardo ir pavardės. Turi būti: Ritonė Jotvingytė.

ATOSTOGOS

Vieną vasarą mes važiuojame į Wisconsiną. Buvo labai šilta ir smagu. Mes nakvojome ir gyvenome vasarvietėje arti prie ežero. Pradžioje savaitės mes be-

veik visą laiką plaukėme ir stėmė pilis iš smėlio. Mano tėtė ir jo draugas važiuo žuvažui. Jie pagavo dešimt žuvų. Šias žuvis jie iškepė vakarienei. Mano sesutė ir aš taip pat ėjome žuvažui. Aš pagavau vieną žuvį, o mano sesutė pagavo tris. Mes negalėjome jų valgyti, nes jos buvo per mažos. Po vakarienės mes žaidėme su tėte ir savo draugėmis. Gale savaitės mes meškerojome nuo prielaukos, ir aš nukritau nuo jos. Kitą rytą aš nelabai gerai jaučiausi. Sekančią dieną, kai mes grįžome į namus, mane nuvežė pas daktarą ir paskui į ligoninę, nes mano apendicitas buvo pertrūkęs. Tai ir taip mano atostogos, kurios buvo tokios smagios, užsibaigė visai negerai.

Kristina Žvinakytė, Lemonto Maironio lit. m. 5 sk.

AŠTUNTAME SKYRIUJE

Esu aštunto skyriaus mokinys. Šie mokslo metai pralėks žaibo greitumu, ir pavasarį baigsiu Marquette Parko lituanistinę mokyklą. Likusios dienos aštuntame skyriuje yra labai svarbios. Šiais metais reikės išnaudo ti kiekvieną pamoką. Reikia stengtis kuo daugiau išmokti apie tėvų kalbą, Lietuvos istoriją ir geografią. Mokykloje įgytos žinios yra mūsų gyvenimo turtas.

Su aštunto skyriaus mokytoja susipažinome prieš aštuonerius metus, kai ji buvo mūsų pirmo skyriaus mokytoja. Ji davė mums stiprų lietuvių kalbos pagrindą. Jos globoje pradėjome lietuviškai skaityti ir rašyti. Nuo pirmosios lietuvių kalbos pamokos man patiko, nes jos buvo įdomios.

Aštuntame skyriuje mūsų mokytoja taip pat stengėsi mums įdegti meilę tautai ir jos kalbai. Tiesa, ji iš aštuntokų daug tikisi ir reikalauja. Manau, kad mes jos neapvilsime ir stengsimės būti gerais mokiniais, kuriais ji galės didžiuotis.

Nors aštuntame skyriuje reikia daug dirbti, gramatikos ir literatūros pamokos yra įdomios ir įvairios. Geografijos pamokose sužinome apie Lietuvos gamtos grožį, miestus, pramonę, prekybą ir t. t. Skaitydami "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", dažnai prisimename dabartinę Lietuvos padėtį ir kančias. Antrame pusmetyje istorijos pamokose išmoksime

Piešė Marius Polikaitis, Marquette Parko lit. m. 2 sk. mokiniys.

apie garbingą Lietuvos praeitį ir ilgas kovas dėl laisvės. Ansamblio pamokose smagu susitikti su klasės draugais, su jais pabendrauti, lietuviškai padainuoti ir išmokti naujų tautinių šokių.

Paskutiniai mokslo metai jau įpusėjo. Nors labai laukiu mokyklos baigimo pažymėjimo, sunkia širdimi atsisveikinsiu su Marquette Parko lituanistine mokykla. Visuomet prisiminsiu pamokas, kuriose tiek daug išmokome. Prisiminsiu ansamblyje smagiai šoktus šokius ir skambias dainas. Niekuomet ne užmiršiu savo mokytojų, kurie su mumis nuodirdžiai dirbo.

Baigiame Marquette Parko lituanistinę mokyklą, kai ji švenčia 30 metų sukaktį. Dėkojame jai, kad sustiprino meilę Lietuvai. Mokykla mums parodė, kad turime branginti lietuvių kalbą ir didžiuotis, būdami garbingos tautos vaikai.

Mes Marquette Parko lituanistinės mokyklos neapvilsime. Gavę baigimo pažymėjimus, stesime į aukštesnias lituanistines mokyklas. Toliau mokysimės lietuvių kalbos, gramatikos, literatūros, istorijos ir geografijos. Baigę mokslus, būsime su sipratusiai lietuviams.

Andrius Polikaitis, Marquette Parko lit. m. 3 sk. m.

NORĖCIAU APLANKYTI LIETUVĄ

Lietuvių mokykloje per paskutinius devynis metus esu daug girdėjęs ir skaitęs apie Lietuvą. Man labai būtų įdomu pamatyti girdėtas vietas. Nuvažiuočiau į Vilnių, norėčiau pamatyti katedrą, kuri paversta dailės muziejumi, ir šv. Onos bažnyčią. Man būtų įdomu nueiti ir prie Aušros Vartų, pasivaikščioti Vilniaus gatvėmis, pamatyti senąjį ir naująjį Vilnių.

Aš taip pat norėčiau aplankyti Kauną. Čia gyvena mano tėveliai ir seneliai. Norėčiau matyti ten gatves ir gal tuos namus, kur jie gyveno. Įdomu būtų pakalbėti ir su giminėmis ir su žmonėmis, kurie ten gyvena. Už poros metų mano tėveliai, broliai ir aš planuojame ten važiuoti.

Andrius Stanaitis, Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos mokiniys. Kanada. "Jaunystės aidai".

MANO MAMA

Turiu tik vieną mamą ir ją tikrai myliu. Kitas mamas myliėti jau būtų man sunku.

Mano mama skirtinga iš visų kitų mamų. Ji myli mus kaip yra, Neieško dovanų.

Mama tvarko mūsų namą ir plauna mums indus. Ji myli visą laiką ir per didžiausius pavojus.

Jei aš turėčiau pasirinkti vieną mamą iš visų, Aš išsirinkčiau tik savo mamą.

Nes aš ją labai myliu.

Rima Kulikauskaitė, Los Angeles lit. m. 2 sk. mokiniys. "Saulutė"

MANO MAMYTĖ

Mano mamytė yra gera. Su ja galima pasikalbėti ir pasi juokti. Mamytė beveik visada links-

ma, bet kartais būna ir liūdina. Tada aš ją paguodžiu. Mamytė globojo mane, kai buvau mažas. Ji manimi daug rūpinosi ir daug kentėjo. Ji visuomet daro, kas yra geriau man. Aš jai už viską esu dėkingas visa širdimi. Visi mylėjame savo gerąsias mamytės.

Ingutė Nelsaitė, Los Angeles lit. m. 2 sk. mokiniys. "Saulutė"

MANO VAIZDUOTES LIETUVA

Lietuva man yra labai tolimas kraštas, bet ir labai artimas. Toli, nes man yra labai sunku įsivaizduoti, kas ten darosi. Ir arti, nes aš pati esu lietuvaitė. Čia mes visų papročių laikėmės, kaip ir Lietuvoje. Aš įsivaizduoju Lietuvą, kaip mažą miestelį, be didelių pastatų, bažnyčių. Jos visos yra uždarytos. Krautuvėse yra produktų, bet nėra labai didelio pasirinkimo. Turėti kryžių ar kokį nors religinį dokumentą yra visiškai uždrausta. Komunistai vaikščioja gatvėse su šautuvais, laukdami, kol kokį nors žmogų, kuris jiems nepatinka, ar padaro ne pagal jų norą, galėtų nušauti ar pasiųsti į Sibirą. Vaikai ten eina šešias dienas į mokyklą. Ten juos moko apie komunizmą. Žmonės labai bijo pasakyti žodį, nes nežino, kas jiems gali atsitikti. Jaunimas eina į komjaunimą, nes bijo, kad komunistai gali juos nubausti. Ten labai daug nelygybės. Komunistai atima iš gyventojų, kad da jie nori, pinigų ar net namus. Aš įsivaizduoju, kad ten labai blogas gyvenimas visi yra įbauginti.

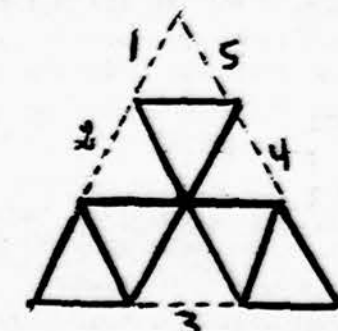
Aš norėčiau, kad ten laisvai visi gyventų, savo religijos galėtų laisvai be baimės mokyti. Bet vis valdžia baugina ir veža žmones į Sibirą be priežasties. Mokyklose moko rusų kalbos, bet aš žinau, kad namuose jie kalba lietuviškai. Jie garbina Dievą, ne komunizmą.

Zinoma, aš negaliu gerai įsivaizduoti, kas ten vyksta, nes niekad nebuvau ir negaliu savo tikros nuomonės išreikšti.

Rūta Žiurkevičiūtė, Montrelio lit. m. 2 sk. mokiniys. Kanada. "Liepsna"

GALVOSŪKIŲ NR. 32 ATSAKYMAI

I 1) — f; 2) — l; 3 — k; 4) — j; 5) — h; 6) — d; 7) — c; 8) — a; 9) — g; 10) — b; 11) — e; 12 — i.

II Reikės pridėti 5 pagaliukus. Žiūrėkite brėžinį.

III Žiūrėkite piešinį: NINE, lietuviškai bus devyni.

IV 8 val. ryto. V Visuose žodžiuose su šaknimi kel prieabalsiai yra minkšti, išskiriant y (keliaivo). Antroje žodžių grupėje minkštas yra prieabalsis "j", o visi kiti kieti.

